

2019/2

K O R M I D L O

HUDEBNÍ / TANEČNÍ A POHYBOVÉ / FILMOVÉ
VÝTVARNÉ / DRAMATICKÉ A PŘEDNES

OBSAH

KŘIŽOVATKY

ARTýden	3
TVORBA-TVOŘIVOST-HRA 2019	
21. celostátní dílna komplexní estetické výchovy	4

DIVADLO, PŘEDNES, DRAMATICKÁ VÝCHOVA

DĚTSKÁ SCÉNA 2019	
48. celostátní přehlídka dětského divadla a dílna dětských recitátorů	6
NAHLÍŽENÍ 2019	
30. celostátní dílna středoškolské dramatiky a mladého divadla	9
DRAMATICKÁ VÝCHOVA VE ŠKOLE 2019	
24. celostátní dílna dramatické výchovy	10
DRAMATICKÁ VÝCHOVA V MATEŘSKÉ ŠKOLE 2019–2020	
Kurz dramatické výchovy specializovaný na učitele mateřských škol...	12
DIVADLO Z RŮZNÝCH ÚHLŮ POHLEDU	
Pátá část vzdělávacího cyklu	13
PUBLIKACE NIPOS-ARTAMA, STD	13
WOLKRŮV PROSTĚJOV 2019	
62. celostátní přehlídka uměleckého přednesu a divadla poezie - nabídka seminářů	16
MLADÁ SCÉNA 2019	
Celostátní přehlídka studentských divadelních souborů – nabídka seminářů	17
ŠRÁMKŮV PÍSEK 2019	
58. celostátní přehlídka experimentujícího divadla	20
S.M.A.D. – SETKÁNÍ MLADÝCH AMATÉRSKÝCH DIVADELNÍKŮ	
Dílna Šrámkova Písku – ŠUMPERK 2019	20
NONVERBÁLNO 2019–2020	
Nabídka celoročního vzdělávacího cyklu	22

SCÉNICKÝ TANEC

TANEČNÍ PŘEHLÍDKY, FESTIVALY, VZDĚLÁVÁNÍ	24
PUBLIKACE NIPOS-ARTAMA	25

TANEČNÍ FOLKLOR

20. NÁRODOPISNÁ SLAVNOST V KINSKÉHO ZAHRADĚ	26
FESTIVALY A POŘADY	26
ŠKOLA FOLKLORNÍCH TRADIC	27

SBOROVÝ ZPĚV

KLUB SBORMISTRŮ	
Letní seminář klubu sbormistrů, Podzimní víkendový seminář	28
FESTIVALY, SOUTĚŽE A KURZY	29
PUBLIKACE NIPOS-ARTAMA	30

VÝTVARNÉ AKTIVITY

POZVÁNKA NA VÝSTAVU SDÍLENÁ IMAGINACE	31
MOŽNOSTI ANIMACE – MOŽNOSTI DIALOGU	32
OSOBNOSTI 5 S JANEM MĚŘÍČKOU A PAVLEM NOVOTNÝM	33

FILMOVÁ VÝCHOVA

KINO ZA ŠKOLOU	34
ZLATÉ SLUNCE 2019	35

KONTAKTY

36

PŘIDEJTE SE K NÁM! V TÝDNU 20.–26. KVĚTNA

V letošním roce, konkrétně ve dnech 20.–26. května 2019, se uskuteční již sedmý ročník projektu Týden uměleckého vzdělávání a amatérské tvorby s novým názvem ARTýden, který pořádá Národní informační a poradenské středisko pro kulturu (NIPOS). Cílem projektu je upozorňovat na bohatství a rozmanitost forem uměleckého vzdělávání a amatérské tvorby na území ČR, a to napříč žánry, úrovněmi i věkovými skupinami.

Vyzýváme Vás proto všechny, kdo...

- zpíváte / tančíte / hrajete (si) / tvoříte;
- malujete / kreslíte / fotíte či filmujete;
- pořádáte:
  - o představení / koncert;
  - o výstavu / promítání;
  - o kurzy / semináře;
  - o festival;
  - o dny otevřených dveří;
  - o performance uvnitř či venku...

PŘIHLASTE SE NA www.amaterskatvorba.cz nebo na facebookové stránce projektu. Po přihlášení bude Vaše akce zveřejněna na interaktivní mapě. Touto cestou bychom Vás rádi podpořili a pomohli s propagací akce za účelem zvýšení počtu aktérů či diváků. Registrovat – přihlásit – se mohou instituce, organizace, skupiny, soubory, spolky, základní umělecké školy, domy dětí a mládeže atd., ale i jednotlivci.

BUĎTE VIDĚTI!

Dokumentujte, točte a pošlete videa své činnosti! Fotografie a videa z příprav akce i její závěrečné prezentace zveřejníme na webu ARTýden v rubrice Představujeme, vybrané oceníme.

TĚŠÍME SE NA VÁS!

20 — — — — 26/5/2019

O * || + ~ P

ARTýden

UMĚLECKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ
A AMATÉRSKÉ TVORBY

TVORBA-TVOŘIVOST-HRA

21. celostátní dílna komplexní estetické výchovy
3.–6. října 2019, Žďár nad Sázavou

Pořadatel: NIPOS–ARTAMA ve spolupráci se Sdružením pro tvořivou dramaturgii a Zámek Žďár nad Sázavou

Netradiční tvůrčí dílna je otevřená vedoucím souborů a skupin všech typů – dramatických, literárních, recitačních, výtvarných, hudebních (včetně dětských pěveckých sborů), pohybových a tanečních – a pedagogům různých typů škol – mateřských, základních a středních, učitelům ZUŠ, vychovatelům školních družin a klubů, pracovníkům center volného času a domů dětí a mládeže, a také pedagogům a studentům vysokých škol pedagogického i uměleckého směru a všem ostatním, kteří pracují s dětmi a mladými lidmi a hledají inspiraci a nové podněty.

Smyslem této celostátní dílny, která se koná už od roku 1993, je společně hledat při praktických činnostech styčné body mezi různými oblastmi tvořivé hry s dětmi a mládeží a možnosti jejich propojování i doplňování, ale současně i vnímat specifika jednotlivých oborů. Dílna tak může být inspirací také pro ty učitele, kteří promýšlejí vazby mezi předměty, respektive obory vzdělávací oblasti Umění a kultura v RVP pro základní vzdělávání a RVP pro gymnázia.

Jednotlivé třídy na celostátní dílně povedou v tomto roce opět zkušení odborníci z celé republiky. Každá skupina bude vedena vždy dvěma lektory – lektorem dramatické výchovy a lektorem dalšího oboru:

VÝTVARNĚ-DRAMATICKÁ SKUPINA

Lektorky: **VÁCLAVA ZAMAZALOVÁ** (VO ZUŠ Dačice) a **KATEŘINA ONDRÁČKOVÁ** (SpGS Futurum, Praha 10)

POHYBOVĚ-DRAMATICKÁ SKUPINA

Lektorky: **BOHUMÍRA ELIÁŠOVÁ** (TO ZUŠ Praha 8) a **EVA GAŽÁKOVÁ** (PedF ŽČU, Plzeň)

LITERÁRNĚ-DRAMATICKÁ SKUPINA

Lektorky: **LUCIE KLÁROVÁ** (absolventka KVD DAMU, lektorka ČJ, Regensburg) a **SOŇA DEMJANOVIČOVÁ** (absolventka KVD DAMU, lektorka AJ, Aš)

HUDEBNĚ-DRAMATICKÁ SKUPINA

Lektorky: **LENKA POSPÍŠILOVÁ** (česká Orffova společnost) a **JANA MACHALÍKOVÁ** (lektorka DV, přednesu, divadelní improvizace)

FILMOVĚ-DRAMATICKÁ SKUPINA

Lektoři: **JIŘÍ FOREJT** (odborný pracovník NIPOS ARTAMA) a **HANA CÍSOVSKÁ** (PedF OU, Ostrava)

Zvláštností této celostátní dílny je to, že se každý rok koná v jiném místě České republiky. Místo konání se pak stává tematickým východiskem pro dílnu a její námět. Při jeho volbě bývá důležitá lokalita sama – roli často hrají vzhled, dispozice, atmosféra objektů a míst nebo okolní krajina (v předchozích dílnách to byly např. středověké opevnění města Polička, hrad Sloup vytesaný do skály, románsko-gotická bazilika v Třebíči, renesanční město Telč, detaily uprostřed historické Olomouce, tvar Jevíčka na leteckých snímcích). Každé místo v sobě nese stopy událostí a příběhů, jež se v něm odehrály nebo mohly

odehrát, a také stopy historických nebo fiktivních postav, které v nás mohou, jsme-li k místu dostatečně vnímaví, ožít. Námět dílny je tedy lektory a organizátory volen vždy tak, aby byl dostatečně motivující a inspirující, aby dával možnost různých úhlů pohledu a zpracování a v ideálním případě aby v sobě nesl metaforu, kouzlo, tajemství, které by dokázalo účastníkům zprostředkovat zážitek výjimečnosti. Tak tomu bude i letos ve Žďáru nad Sázavou.

Kurzovné pro účastníky dílny: 1500 Kč (pro studenty prezenčního studia a řádné členy STD 1200 Kč). Dílna je akreditována MŠMT pod č. j. MSMT-7355/2018-1-348.

Pokud máte zájem se dílny zúčastnit, **vyplňte elektronickou přihlášku nejpozději do 8. září 2019**, nebo kontaktujte **Gabrielu Zelenou Sittovou**, e-mail: sittova@nipos.cz, telefon: 774 166 041. Přihlášky přijímáme do vyčerpání volných míst.
On-line přihláška: www.nipos-mk.cz/?p=36095

NOVÉ PUBLIKACE O DRAMATICKÉ VÝCHOVĚ

Nina Martínková: Hra a divadlo

Praktická publikace shrnující dlouholeté zkušenosti výrazné osobnosti české dramatické výchovy. Práce je zaměřena na osvojování divadelních prvků a pojmů prostřednictvím hry. Čtenář tu najde konkrétní příklady lekcí, v nichž lze rozvíjet schopnosti a dovednosti, které se uplatní jak v divadle, tak v životě, jako jsou komunikace, vnímání prostoru a jeho zvládnutí, elementy pohybu, jako jsou chůze, gesto, výraz, smyslové vnímání. Podstatné a inspirativní pro čtenáře – vedoucí dětských divadelních a recitačních souborů a učitele dramatické výchovy – je zejména to, jak autorka pracuje i se známými hrami a cvičeními, jak je řadí, jak je navzájem spojuje a rozvíjí, a to tak, že směřují nejen k osobnostnímu rozvoji hráčů, ale také k jejich divadelním kompetencím. Z obsahu: Prostor, jména. Příjmi mé pozvání. Mapa – odkud jsme – časopis. Židle – fotografie – dialogy. Rodinné album. Divadlo. Ruce. Představový film. Cesta od her s pravidly k dramatické hře. 152 str. 130 Kč. Knihu lze objednat na paterova@nipos.cz.

Eva Machková: Nástin historie a teorie dramatické výchovy

Eva Machková, klíčová osobnost moderní české dramatické výchovy, pojednává ve své monografii o teorii oboru a o všech jeho aspektech a souvislostech. Vysvětluje, v čem je podstata tohoto interdisciplinárního oboru z hlediska teatrologického i pedagogického, podrobně si všímá souvislostí s psychologii, zejména s psychologii vývojevou a psychologii osobnosti a s dalšími obory, jichž se dramatická výchova dotýká nebo z nichž čerpá. Dále monografie obsahuje zatím nejsystematičtější zpracovaný přehled vývoje dramatické výchovy počínaje školským divadlem středověkým a humanistickým přes řádové divadlo, zejména jezuitské, Komenského „školu hrou“, dětské divadlo 19. a 20. století až po moderní etapy dramatické výchovy a zachycuje její různé podoby a směry a významné osobnosti. Nástin historie podává jak vývoj v českých zemích, tak ve světě, zejména v angloamerické oblasti, která má pro vznik a rozvoj moderní dramatické výchovy zásadní význam. Obě části monografie jsou opatřeny obsáhlým seznamem použité a doporučené odborné literatury české i zahraniční a rejstříkem. Publikace je určena posluchačům dramatické výchovy na uměleckých i pedagogických vysokých a středních školách, ale i dalším zájemcům, kteří se věnují divadelní práci s dětmi a mládeží nebo interní dramatické výchově ve školách a v dalších zařízeních včetně divadel, galerií, muzeí nebo knihoven. 234 str. 170 Kč. Knihu lze objednat na adrese: <https://namu.cz>

DIVADLO PŘEDNES DRAMATICKÁ VÝCHOVA

DĚTSKÁ SCÉNA 2019

Celostátní přehlídka dětského divadla
Celostátní přehlídka a dílna dětských recitátorů
48. ročník
7.–13. června 2019, Svitavy

Z pověření a za finančního příspěví Ministerstva kultury pořádají NIPOS-ARTAMA, Sdružení pro tvořivou dramatiky a Středisko kulturních služeb města Svitavy ve spolupráci s katedrou výchovné dramatiky DAMU. Přehlídka probíhá za finančního příspěví MŠMT, Pardubického kraje a města Svitavy.

Dětská scéna je nejvýznamnější akce v ČR v oblasti dramatické výchovy orientované na inscenační práci s dětmi. Zahnuje představení nejzajímavějších divadelních, loutkářských a recitačních inscenací dětských souborů a vystoupení dětských recitátorů vybraná z osmadvaceti krajských přehlídek, diskuse o vystoupeních pod vedením odborníků na přednes, divadlo a dramatickou výchovu, praktické dílny zaměřené na vybrané oblasti inscenační práce a dramatické výchovy a inspirativní doplňkový program. Dětská scéna je určena všem zájemcům o dramatickou výchovu, přednes a divadlo s dětmi a mládeží, vedoucím dětských a mladých souborů, učitelům základních uměleckých škol, pedagogům základních, středních a vysokých škol a dalších výchovných a vzdělávacích institucí, studentům uměleckých a pedagogických škol a fakult. Semináře jsou určeny také pro učitele, kteří na základě rámcových vzdělávacích programů zpracovávají svůj vlastní školní vzdělávací program pro dramatickou výchovu.

Celostátní přehlídka a dílna dětských recitátorů se i se seminářem R koná od 7. do 9. června 2019. Celostátní přehlídka dětského divadla spolu s praktickými semináři pro dospělé účastníky a studenty bude probíhat od 8. do 13. června 2019 (příjezd účastníků 7. června večer). Semináře A–D jsou koncipovány jako šestidenní a probíhají vždy v dopoledních hodinách. **Všechny semináře Dětské scény jsou akreditovány MŠMT.** Učitelům tak může účastnický poplatek uhradit škola z prostředků určených na další vzdělávání pedagogů.

PŘEHLED SEMINÁRNÍCH TŘÍD PRO DOSPĚLÉ ÚČASTNÍKY:

Třída R – MLUVENÁ PODOBA PSANÉHO TEXTU

Co si počít, aby všechny ty čárky, otazníky, uvozovací a přímé věty, verše, důrazy, přesahy a jim podobné zálužnosti byly našimi spolubudovateli při stavbě textu a ne škodolibými překážkami? Slovy Pierra Reverdyho: „Forma je onen stav látky, v němž je duch srozumitelný a vnímatelný.“ Třídenní seminář bude veskrze praktický, jeho součástí bude i společné hledání toho, jaké cesty použít při předávání základů řemesla dětským interpretům.

V rámci semináře navštíví účastníci vystoupení všech tří věkových kategorií recitátorů. Lektorka: **JANA FRANKOVÁ**, herečka a učitelka, spolupracuje s Českým rozhlasem v Praze jako autorka a interpretka, od roku 2015 vede Dismanův rozhlasový dětský soubor, jedna z protagonistek Divadla Dagmar Karlovy Vary, externí pedagog katedry výchovné dramatiky DAMU v Praze.

Třída A – FROM THE STUDIO TO THE STAGE / Z UČEBNY NA JEVIŠTĚ

Seminář pod vedením Keitha Homera, dlouholetého šéfa Redbridge Drama Centre v Londýně. Legendární britské dramacentrum vždy kladlo důraz na dramatickou výchovu a divadlo ve výchově, tíživá finanční situace ale nakonec Keitha a jeho tým přinutila ke kombinaci dramatické výchovné práce s pravidelným divadelním provozem. Dnešní Redbridge Drama Centre je už zavedenou divadelní scénou pro děti a mládež a jeho pracovníci mají velké zkušenosti s inscenační prací.

V sérii praktických lekcí nabídne lektor různé přístupy k dramatické tvorbě s dětmi a mládeží a možnosti, jak směřovat dramatické výchovnou práci ke vzniku divadelní inscenace. Účastníci si vyzkoušejí metody a nápady, které pak mohou využít ve své vlastní pedagogické práci. Zařazeny budou lekce pro menší děti vycházející z literární předlohy, programy pro mládež postavené na vybraných motivech a fragmentech z her Williama Shakespeara, lekce zaměřené na zkoumání prostorové a psychologické síly vztahů na jevišti, na práci s předmětem v divadelní práci či na zkoumání jazyka, chování a dynamiky davu.

Práce v semináři bude tlumočena do češtiny.

Lektor: **KEITH HOMER** (Velká Británie), dlouholetý ředitel Redbridge Drama Centre v Londýně, které v 80. letech inspirovalo vznik prvního českého střediska dramatické výchovy v Československu – v Brně v Lužánkách. Vystudoval drama a divadlo na Bretton Hall College of Education v západním Yorkshiru, pracoval jako učitel dramatické výchovy na základní a střední škole, později i jako ředitel střední školy. Od r. 1979 vedl v Redbridge Drama Centre skupiny Redbridge Youth Theatre Workshop a Redbridge Adult Theatre Workshop, vedle toho pracoval i s profesionálními herci. V letech 2004–2017 byl ředitelem centra.

Třída B – DIVADLO JAKO UDÁLOST

Dítě není profesionální herec, který čeká na svou roli. Je to bytost hledající a přirozeně experimentující – proč mu tedy nenabídnout i něco jiného než tradiční model odkoukaný z „kamenného“ divadla? Seminář nabízí inspiraci divadlem jako akcí se společenským dosahem, slavností, něčím, co se dotýká starodávných přechodových rituálů. V centru zájmu budou nedivadelní prostor, tělo a fyzická akce, instalace, nákras či fotografie, vlastní „archeologické nálezy“... Výsledkem může být jednorázová událost, vernisáž či „dennisáž“ vzpomínek, inspirací a zanechaných stop, akce syntetického charakteru, tedy kombinující dramatické, literární, hudební a výtvarné prvky a postupy. Lektor: **TOMÁŠ ŽIŽKA**, divadelní scénograf a výtvarník, performer, režisér, vysokoškolský pedagog, spolupracovník řady českých i zahraničních divadelních scén a projektů, iniciátor a tvůrce site specific art v ČR, kurátor zážitkových muzejních expozic; v poslední době se věnuje zejména problematice tzv. mediátorství.

Třída C – HRA A DIVADLO

V praktickém semináři bude lektorka volně vycházet ze svých dlouholetých pedagogických a divadelních zkušeností, které před časem shrnula ve stejnojmenné knize (NIPOS-ARTAMA, Praha 2018). V řadě her, cvičení a lekcí nabídne účastníkům různé podoby tvořivého dramatu a zaměří se na rozvíjení kompetencí, které se uplatní jak v divadle, tak v životě, např. kontakt a spolupráce, komunikace, prostor a jeho zvládnutí, pohyb, gesto, výraz, smyslové vnímání atd. Dojde i na předměty, příběhy, vyprávění, ale i na základní stavební prvky divadla, jako jsou charaktery, situace, motivace, jednání, dialog či mizanscéna. Seminář je určen všem zájemcům včetně těch, kteří jsou v oblasti dramatické výchovy či divadla teprve na začátku.

Lektorka: **NINA MARTÍNKOVÁ**, herečka a recitátorka, pedagožka katedry výchovné dramatiky DAMU v Praze, dříve také učitelka LDO ZUŠ, herečka Volného hereckého sdružení Jičína a hlasatelka Českého rozhlasu.

Třída D – OD LITERATURY K DIVADELNÍMU TVARU

aneb RECEPT NA DRAMATIZACI:

1. Vezmi libovolný text.
2. Příhod k němu několik osob obého pohlaví.
3. Protřepej.
4. Směs nenech v klidu. Přinut' zmíněné osoby vstát od stolu a experimentovat s textem:
Improvizujte!
Pište!
Kreslete a malujte!
5. Následně vše několikrát propasíruj diskusním sítím.
6. Do vzniklé tekutiny namoč pero a vytvoř text nový.
7. Oblož scénickými poznámkami
8. Ochutnej a znovu experimentuj:
Tvarujte!
Ozvlášťňujte!
Škrtejte a přepisujte!
9. Vytvoř novou verzi nového textu.
10. Bod 9 opakuj, dokud nebudeš zcela spokojen.
11. Výsledek servíruj divákovi nebo ukryj na dno šuplíku nebo spal.

Pro ty, kteří dočetli až sem a ptají se, co je čeká v tomto semináři:

Budeme pomoci nejrůznějších divadelních i nedivadelních technik prozkoumávat literární předlohu, improvizovat, zkoumat své pohybové i hlasové možnosti, psát, kreslit... Vše, co objevíme, využijeme při dramatizaci oné předlohy. Výsledný text se pokusíme aspoň zčásti inscenovat. Seminář je určen všem zájemcům včetně těch, kteří jsou v oblasti dramatické výchovy či divadla teprve na začátku.

Lektorka: **HANA NEMRAVOVÁ**, učitelka LDO ZUŠ Uherské Hradiště, vedoucí divadelního souboru ZUŠ Dohráli jsme, s níž mnohokrát úspěšně vystoupila na celostátních přehlídkách. V rámci práce s dětmi, mládeží i dospělými se už řadu let zabývá dramatizací literárních textů, její práce byly publikovány v Tvořivé dramatic (Naša Divá Bára, Pět holek na krku atd.). V posledních letech se společně s členy souboru věnuje inscenování klasických divadelních textů v autorské úpravě, naposledy to byly hry Tak trochu Maryša a Tak trochu Sen noci svatojánské. Píše, maluje, tvoří loutky a scénické objekty.

Kurzovné

Semináře A–D (8.–13. června):

1000 Kč, členové STD a studenti denního studia **800 Kč**, studenti středních škol **500 Kč** (zahrnuje poplatek za šestidenní dopolední seminář, vstup na všechna přehlídková představení a diskusní kluby, vstup na veškerý doplňkový program).

Seminář R (7.–9. června):

400 Kč, členové STD, studenti denního studia a dospělý doprovod recitátorů **300 Kč** (zahrnuje poplatek za třídní seminář, vstup na všechna přehlídková vystoupení a doplňkový program). Pokud seminarista bude chtít zůstat na přehlídce i po skončení semináře, doplatí si pouze ubytování.

Pobyt na přehlídce bez účasti v semináři (7.–13. června):

400 Kč za celý pobyt nebo **100 Kč** za 1 den (zahrnuje vstup na všechna přehlídková vystoupení a doplňkový program ve vybraných dnech).

Ubytování od pátku 7. 6. do čtvrtka 13. 6. si účastníci uhradí zvlášť podle nároků na pohodlí:

- hotel – od 650 Kč/noc
- penzion (pokoje s více lůžky) – 400 Kč/noc
- internát – 250 Kč/noc (omezený počet míst)
- školní tělocvična – s vlastním spacím pytlím a podložkou – 50 Kč/noc

Máte-li zájem o některou ze seminárních tříd DS 2019, přihlaste se prosím, pokud možno **do 12. května 2019**, pomocí on-line formuláře na adrese www.nipos-mk.cz/?p=36089 (www.artama.cz – sekce Dětské divadlo, přednes, dramatická výchova). Přihlášky přijímáme do vyčerpání volných míst. V případě, že počet přihlášek překročí limit stanovený pro jednotlivé třídy, budeme při výběru účastníků přihlížet k datu doručení přihlášky a k údajům o předchozích zkušenostech v oboru.
Kontakt: Jakub Hulák

NAHLÍŽENÍ 2019

30. celostátní dílna středoškolské dramatiky a mladého divadla
17.–20. října 2019, Kulturní dům Bechyně

Za finančního příspěví Ministerstva kultury pořádají: NIPOS-ARTAMA, Sdružení pro tvorivou dramaturgii, Kulturní středisko města Bechyně a Tatramani, z. s.

Nahlížení je určeno mladým souborům (středoškolským, učňovským či vysokoškolským skupinám, souborům ZUŠ, DDM, SVC, divadelním studiím apod.), které mají chuť prezentovat svou divadelní práci, zároveň nahlížet do práce dalších souborů, povídat si o tvorbě inscenací, navzájem se inspirovat. Akce je vhodná jak pro zkušenější soubory, tak i pro ty, které zatím nemají zkušenost z jiných divadelních dílen či přehlídek.

Dílna může být zajímavá pro soubory, které při práci na inscenaci hledají nové cesty a možná jsou právě uprostřed jedné z nich. Neočekávají návod, jak dojít k cíli, ale třeba by jim pomohlo, kdyby s nimi ostatní účastníci dílny na chvíli kousek cesty sdíleli. Můžou se tak i dozvědět, jaké pasti na ně čekají a jak se jim vyhnout.

NAHLÍŽENÍ NABÍZÍ:

- představení vybraných divadelních inscenací,
- možnost prezentace rozpracované či nedokončené inscenace formou veřejné zkoušky,
- moderované diskuse o představeních se členy a vedoucími souborů a zkušenými lektory,
- dílny založené na samostatné tvůrčí spolupráci mezi účastníky napříč soubory,
- možnost nahlédnutí „do kuchyně“ ostatních souborů,
- vzájemnou výměnu zkušeností,
- a doufáme, že i inspiraci do další práce.

Nahlížení se zúčastní 6–8 souborů, které budou vybrány přípravným týmem dílny na základě inspirativnosti představené práce, kvality inscenace, technických parametrů, věkového složení souboru (preferujeme 15–20 let), dramaturgických kritérií i termínu doručení přihlášky. Podmínkou je účast souborů po celou dobu akce. Soubory za účast na Nahlížení neplatí žádný poplatek. Pokud to rozpočet akce dovolí, pořadatelé jim uhradí dopravu do Bechyně a zpět.

Soubory, které mají o účast na Nahlížení zájem, přihlásí se **do 16. června 2019** pomocí on-line formuláře na adrese www.nipos-mk.cz/?p=36093 (www.artama.cz – sekce Středoškolské a mladé divadlo), nebo poštou na adresu **Jakub Hulák, NIPOS-ARTAMA, P. O. BOX 12 / Fügnerovo nám. 5, 120 21 Praha 2** či e-mailem na hulak@nipos.cz. Nejpozději do konce června pak pošlou videozáznam představení na běžném nosiči, přes internetovou úschovnu nebo sdílený prostor (stačí i pracovní záznam či ukázka ze zkoušky zachycující rozpracovanou inscenaci v její stávající podobě) a zároveň text, nejlépe scénář. Vítaná je i další dokumentace (charakteristika souboru a inscenace, program atd.). Příložené materiály na požádání vrátíme.

Dílna je otevřena i jednotlivcům – vedoucím souborů, pedagogům středních škol, studentům a dalším zájemcům. Nabídka pro tyto účastníky bude uveřejněna v září 2019 na stránkách www.drama.cz a www.artama.cz.

DRAMATICKÁ VÝCHOVA VE ŠKOLE 2019

24. celostátní dílna dramatické výchovy

19.–25. září 2019, Jičín

Pořadatelé: Sdružení pro tvořivou dramaturgii, katedra výchovné dramaturgii DAMU a K-klub Jičín. Spolupráce: město Jičín, NIPOS-ARTAMA Praha

Celostátní praktická dílna v Jičíně je – vedle seminářů pořádaných v rámci celostátní přehlídky Dětská scéna – nejvýznamnější každoroční akcí v oboru dramatické výchovy v ČR. Je určena především pedagogům a studentům, kteří se už setkali s dramatickou výchovou a kteří chtějí prohloubit své znalosti v tomto oboru a získat další podněty a inspiraci pro práci s dětmi a mládeží – ať už působí na prvním, nebo druhém stupni ZŠ, v mateřských školách, ve školách středních i na pedagogických, filozofických a uměleckých fakultách nebo pracují s dětmi a mládeží v jiném zařízení, např. v ZUŠ, ve střediscích volného času/ domech dětí a mládeže, v muzeích, galeriích apod. Jičínská dílna nabízí témata i tvořivým učitelům literární výchovy, občanské nebo rodinné výchovy, vlastivědy, dějepisu nebo dalších předmětů, ale také vychovatelům školních družin.

LETOŠNÍ DÍLNA NABÍZÍ TYTO TŘÍDY:

1 – DRAMATICKÁ VÝCHOVA V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Dílna je koncipována jako dva na sebe navazující bloky, které povede vždy jedna z lektorek. Půjde o setkání se dvěma předními osobnostmi dramatické výchovy, které se soustavně věnují dramatické výchově určené nejmladším dětem.

Hana Švejdová: „Nemluv o tom, udělej to!“ – aneb odkud začít a jak směřovat s předškolními dětmi k sebevyjádření a elementární hře v roli.

Vlasta Gregorová: Dramatická výchova jako jedinečná (zajímavá?) možnost, jak rozvíjet, prohlubovat a obohacovat poznání dětí předškolního věku prostřednictvím esteticko-tvořících aktivit.

Lektorky: **HANA ŠVEJDOVÁ**, 40 let učitelka MŠ, 10 let LDO ZUŠ, současně lektorka seminářů dramatické výchovy a předškolního vzdělávání a **VLASTA GREGOROVÁ**, dlouholetá ředitelka a učitelka MŠ, lektorka dramatické výchovy celostátních přehlídek a dílen, porotkyně dětského přednesu

2 – HUDBA NA KAŽDÝ DEN

V semináři si zájemci prakticky vyzkoušejí rozmanité možnosti použití hudby v dramatické výchově. Každý den semináře bude hudba figurovat v trochu jiné funkci: jednou se necháme vést její atmosférou a tvarem až k situaci či příběhu, jindy se zkusíme inspirovat jejím stavebním principem, hudbu použijeme jako doprovod či scénický prostředek, necháme se inspirovat písní k dramatické práci s příběhem a nejspíš dojde i na vlastní zvukové či hudební pokusy. Budeme otevření různým hudebním stylům – od staré i novodobé „klasické“ hudby až po alternativní rock či elektroniku.

Seminář předpokládá víceméně kladný vztah účastníků k hudbě, žádné muzikální dovednosti či znalosti ale nejsou podmínkou. Pro inspiraci může každý účastník přivést nahrávku své oblíbené skladby.

Lektor: **JAKUB HULÁK**, odborný pracovník NIPOS-ARTAMA pro dětské divadlo, přednes a dramatickou výchovu, absolvent PeF UK v Praze (český jazyk a hudební výchova) a rozšiřujícího studia na DAMU (dramatická výchova). Učil dramatickou výchovu na ZŠ a na PeF UK, působil jako vedoucí dětských a mladých divadelních souborů, je pořadatelem a vedoucím letních dětských táborů Umění-hra-divadlo.

JÁ JE NĚKDO JINÝ (Tvůrčí psaní)

Třída zaměřená na tvorbu postavy. Chosení v cizích botách, po Jičíně bos, vstup do příběhu pouze po přezutí. Půjde o praktický, zážitkový nácvik budování literární postavy, a to jak z hlediska řemeslného, tak skrze smyslová pozorování a rozvíjení empatie. Pozor, budeme psát! Zapisovat situace a mikropříběhy. Pozorovat. Potkávat se. Opisovat.

Dílna je otevřená komukoliv a průběžně si budeme ukazovat, jak lze používané postupy a nápady snadno aplikovat v práci se skupinou téměř libovolného věku.

Lektorka: **JANA ŠRÁMKOVÁ**, prozaička, autorka knih pro děti, filmová a komiksová scénáristka, knižní redaktorka a lektorka tvůrčího psaní

4 - VÝCHODISKO K PROCESUÁLNÍMU DRAMATU

Procesuální drama založené na pretextu je dynamická forma participativního divadla, která stimuluje porozumění prostřednictvím procesu, jenž zahrnuje improvizované skupinové hraní a organizovanou skupinovou reflexi.

Workshop poskytne úvod do vytváření východisek a vedení procesuálních dramát, a to ve spojení s vzhledem do způsobu myšlení, které je informativně výtěžné pro praxi. Účastníci budou mít možnost vstoupit do několika procesuálních dramát, aby se prostřednictvím akce nově zamýšleli nad svou vlastní praxí. Toto zpřístupnění práce s procesuálním dramatem nabídne začínajícím i pokročilým účastníkům příležitost zapojit se do široké diskuse o praxi, a to právě a především prostřednictvím akce.

DÍLNA BUDE TLUMOČENA DO ČEŠTINY!

Lektor: **ALLAN OWENS**, jeden z nejvýznamnějších pedagogů dramatické výchovy ve Velké Británii, profesor na pedagogické fakultě a fakultě umění a médií na Univerzitě v Chesteru (Faculty of Education and Children's Services & Faculty of Arts and Media)

Součástí celostátní dílny v Jičíně je již tradičně přehlídka inspirativních představení dětských a středoškolských divadelních a recitačních souborů a vystoupení dětských sólových recitátorů, která se uskuteční v sobotu 21. září 2019.

Ubytování pro účastníky dílny nabízíme:

- v hotelu / v penzionu / ve sportovní ubytovně (cenu ubytování řešíme individuálně),
- ve vlastním spacím pytli v K-klubu.

Kurzovné (v němž je zahrnuto také ubytování):

- kurzovné seminaristů, kteří budou spát ve vlastním spacím pytli: **2300 Kč** (řádní členové STD a prezenční studenti: **1800 Kč**)
- kurzovné bez ubytování: **2000 Kč** (řádní členové STD a prezenční studenti: **1500 Kč**).

Stravu a dopravu si hradí každý účastník sám.

Akce je akreditována MŠMT pod č. j. MSMT-7355/2018-1-348.

Máte-li zájem účastnit se jedné z dílen, **vyplňte elektronickou přihlášku nejpozději do 30. června 2019**, nebo kontaktujte **Gabrielu Zelenou Sittovou**, e-mail: sittova@nipos.cz, telefon: 774 166 041. Přihlášky přijímáme do vyčerpání volných míst.
On-line přihláška: www.nipos-mk.cz/?p=36097

DRAMATICKÁ VÝCHOVA V MATEŘSKÉ ŠKOLE 2019–2020

Kurz dramatické výchovy specializovaný na učitele mateřských škol, pedagogy v předškolním vzdělávání a další zájemce o dramatickou výchovu s předškolními dětmi
říjen 2019 – květen 2020

Pořadatelé: NIPOS-ARTAMA a Sdružení pro tvořivou dramaturgiu ve spolupráci s katedrou výchovné dramaturgie DAMU a Základní školou Kutnohorská, Praha 10 – Dolní Měcholupy

Od října 2019 otevírá Sdružení pro tvořivou dramaturgiu a NIPOS-ARTAMA ve spolupráci s katedrou výchovné dramaturgie DAMU druhý ročník specializovaného ročního kurzu dramatické výchovy pro učitele mateřských škol a předškolního vzdělávání.

Dramatická výchova si v českém školském systému stále upevňuje své místo vedle dalších estetických výchov a můžeme ji znát jako samostatný vyučovací předmět, zájmovou aktivitu nebo metodiku uplatňovanou při výuce jiných předmětů. V mateřské škole je dramatická výchova doslova přirozenou součástí mnoha tvořivých aktivit, i když se o ní možná explicitně takto nehovoří. Cílená výstavba dramatické výchovných lekcí pro práci s dětmi v mateřské škole může nejen dětem, ale i učitelům velmi zpříjemnit společně strávený čas a nenásilně naplnit celou řadu vzdělávacích cílů spadajících do oblasti především čtenářské pregramotnosti. Některým učitelům může absolvování kurzu napomoci také při přípravě na vysokoškolské studium dramatické výchovy.

Kurz je koncipován jako celek, z něhož si nelze vybírat jen některá témata. Protože základem výuky je praktická činnost frekventantů, podmínkou absolvování kurzu je pravidelná a aktivní účast na dílnách a seminářích.

Cílem dvousemestrálního kurzu je uvést frekventanty především prostřednictvím praktických aktivit (cvičení, hry, improvizace, plánování lekcí...) do dramatické výchovy a seznámit je se základními principy tohoto oboru a se specifiky oboru v mateřské škole. Kurz je zaměřen na osobnostní a sociální rozvoj učitele dramatické výchovy v mateřské škole, na prohlubování jeho tvořivosti a na získávání základních znalostí a dovedností nutných pro vedení dramatické výchovných lekcí s předškolními dětmi a s dětmi na samém počátku školní docházky.

Frekventanti kurzu si ve druhém semestru při praktických ukázkách své pedagogické práce budou moci vyzkoušet nejen konkrétní postupy práce, ale pod vedením lektorů se budou spolupodílet na rozboru ukázek či námětů svých kolegů.

Hlavní lektorka: **ALŽBĚTA FERKLOVÁ**, absolventka předškolní pedagogiky na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy, Praha a doktorandka katedry výchovné dramaturgie Divadelní fakulty AMU, Praha. Absolvovala stáž na divadelní fakultě v norském Oslu, učila v mateřských školách i na prvním stupni ZŠ Londýnská na Praze 2. Působí na katedře primární pedagogiky PedF UK, Praha, jako učitelka v mateřské škole specializující se na montessori pedagogiku, vede kroužky dramatické výchovy v mateřské a základní škole. V rámci kurzu představí svou práci i další přizvaní lektori.

Kurz trvá od října 2019 do května 2020. Výuka probíhá v osmi víkendech, od pátečního večera do neděle 13 hod. Celkový rozsah dvousemestrálního kurzu je 170 vyučovacích hodin (1 vyučovací hodina = 45 minut). **Termíny setkání: 11.–13. 10., 22.–24. 11., 13.–15. 12.** Další termíny budou včas upřesněny.

Podmínkou úspěšného absolvování kurzu je pravidelná, nejméně však pětasedmdesáti-procentní aktivní účast a vyhotovení zadaného úkolu, který se týká přípravy vlastní lekce cílené na děti předškolního věku a jeho prezentace.

Místo konání kurzu: Základní škola Kutnohorská, Praha 10 – Dolní Měcholupy.

Kurz je akreditován MŠMT pod č. MSMT–13695/2017-2-719, zaměstnavatel tedy může seminaristovi hradit kurzovné, případně i cestovné z peněz určených na další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Kurzovné: 6000 Kč, cena pro studenty prezenčního studia: **4800 Kč**.

Mimopražským účastníkům organizátoři umožní přespání zdarma ve vlastním spacím pytli.

Máte-li zájem absolvovat kurz Dramatická výchova v mateřské škole, **vyplňte elektronickou přihlášku nejpozději do 8. září 2019**, nebo kontaktujte **Gabrielu Zelenou Sittovou**, e-mail: sittova@nipos.cz, telefon: 774 166 041.

On-line přihláška: www.nipos-mk.cz/?p=36099

DIVADLO Z RŮZNÝCH ÚHLŮ POHLEDU 5. ČÁST – REŽIE

13.–15. září, 10.–13. října, 22.–24. listopadu, 13.–15. prosince, Praha

Pátá část vzdělávacího cyklu o šesti částech: improvizace, dramaturgie a autorské psaní, herectví, scénografie a site-specific, režie, pohyb. Cyklus je určen divadelníkům, kteří chtějí jít vlastní osobitou cestou a rozvíjet svůj tvůrčí potenciál, zkušenějším, méně zkušeným i začínajícím hercům, režisérům a vedoucím divadelních skupin (mladé a experimentující divadlo, divadlo poezie atd).

Lektor: **JAN HOLEC**, divadelní režisér

Pátá část volně navazuje na předchozí části. Zahrnuje čtyři víkendová setkání, jednou měsíčně. **Cena: 2 200 Kč**.

Bližší informace: **Jakub Hulák**, hulak@nipos.cz, tel. 778 702 490.

PUBLIKACE NIPOS-ARTAMA

Uvedené knihy lze objednat na paterova@nipos.cz, případně on-line na adrese: www.nipos.cz / publikace a časopisy vydávané v NIPOS.

Hana Budínská: Hry pro šest smyslů. Kartotéka pro loutkáře i neloutkáře, kteří si umějí hrát s dětmi

Už 8. vydání stále žádané příručky, která patří k nejoblíbenějším metodikám mezi těmi, kdo učí dramatickou výchovu nebo využívají některých jejích postupů při práci s předškolními i školními dětmi, i pro ty, kdo vedou dětské divadelní a loutkářské soubory. Hry a cvičení s různými variantami a možnostmi různých motivací jsou uváděny přehledně na kartotéčních lístcích a jsou uspořádány do těchto okruhů: Pozornost, paměť a představivost, Jevištní řeč, Fantazie a tvořivost, Hry a etudy a Metodické poznámky k práci s kartotékou s odkazy na další literaturu. Cena 50 Kč.

Eva Machková: Metodika dramatické výchovy.

Zásobník dramatických her a improvizací

Už 13. vydání základní příručky pro učitele dramatické výchovy na všech typech a stupních škol, pro vychovatele a vedoucí dětských divadelních, loutkářských a recitačních kolektivů. Obsahuje zásobník dramatických her, cvičení a improvizací, doplněný obsáhlou statí o dramatické výchově, její metodice a historii. Cena 40 Kč.

Eva Machková: Úvod do studia dramatické výchovy

Nové, aktualizované vydání přehledné knihy o dramatické výchově, její teorii, didaktice a historii podrobně, ale přitom přístupnou formou seznamuje se všemi základními typy a směry dramatickových práce. Publikace, která navazuje na předchozí práce Evy Machkové, ale zohledňuje i nejnovější vývoj oboru, obsahuje mj. tyto kapitoly: Osobnost učitele dramatické výchovy. Formy dramatické výchovy. Dramacentra. Galerie, muzea, knihovny a divadla. Participační divadlo – divadlo ve výchově a vzdělávání. Učivo dramatické výchovy neboli její obsah. Plánování v dramatické výchově. Volba námětů a předloh. Metody. Systémy průpravných her a cvičení. Improvizace příběhu. Školní drama neboli drama ve vzdělávání. Techniky strukturování. Styl a vedení. Dětská a studentské divadlo. Z teorie a historie dramatické výchovy. Kniha je určena pedagogům všech typů škol, vedoucím dětských a mladých divadelních, loutkářských a recitačních souborů a studentům dramatické výchovy na středních odborných (SPGŠ) a vysokých školách. Vyšlo v roce 2018 ve 3., aktualizovaném vydání. Cena: 70 Kč.

Josef Mlejnek: Dětská tvořivá hra

Populární publikace, která patří ke zlatému fondu české dramatickových literatury. Praktická kniha, shrnující zkušenosti dlouholetého učitele dramatické výchovy a vedoucího dětských a mladých divadelních souborů z Vysokého Mýta, který rozhodujícím způsobem ovlivnil podobu moderní české dramatické výchovy, ocenil učitelé všech stupňů a typů škol (MŠ, ZŠ, ZUŠ, SŠ...) a vedoucí dětských souborů a další, kteří pracují s dětmi a mládeží. Stěžejní částí publikace je zásobník her, cvičení a námětů pro improvizace, doplněný výkladem o podstatě a inspiračních zdrojích dramatické výchovy a o její metodice. Součástí publikace jsou také kvalitní texty a dramatizace J. Mlejnků určené dětským souborům a materiály pro dětský přednes. Cena 40 Kč.

Alena Palarčíková: Tygr v oku aneb O tvorbě inscenace s dětmi a mládeží

Vydání knihy jedné z výrazných osobností české dramatické výchovy. V převážně prakticky zaměřené knize se autorka věnuje specifice tvorby inscenace s dětmi a mládeží a popisuje jednotlivé fáze inscenačního procesu od volby tématu přes analýzu předlohy, tvorbu dramaturgicko-režijní koncepce až k tvarování a veřejnému vystupování. Cena 50 Kč

Šárka Štembergová Kratochvílová: Mluvní výchova dětí

Publikace Mluvní výchova dětí obsahuje dvě práce Šárky Štembergové Kratochvílové. První část – Metodika mluvní výchovy dětí – vyšla naposledy v roce 1994 a je dnes už zcela rozebraná. Je to dodnes oceňovaná příručka zdaleka nejen pro ty, kteří učí dramatickou výchovu nebo vedou divadelní soubory.

V novém vydání vychází tato práce zrevidovaná a doplněná o další text Šárky Štembergové Kratochvílové, dnes už obtížně dostupný metodický materiál Výrazová hlediska mluveného projevu. Publikace Mluvní výchova dětí shrnuje mnohaleté zkušenosti špičkového odborníka tohoto oboru. Je zaměřena na práci s dětmi všech věkových stupňů od sedmi let až po dospívající. Z obsahu: Rytmické cítění a držení těla. Měkký

hlasový začátek. Dialog. Rytmičnost a melodičnost řeči. Prodloužený výdech a základy dechové opory. Rezonance na přední opoře. Tempo a rytmičnost řeči a zřetelné vyslovování. Vnitřní hmatový sebecit a rozeznávání hlasu. Prostorový cit a pocit partnerství. Dynamický cit. Významový přízvuk. Melodická modulace. Jak by měl vypadat kondiční trénink. Zvláštnosti mluvy při hře s loutkou. Cena 70 Kč.

Brian Way: Rozvoj osobnosti dramatickou hrou

Základní publikace o dramatické výchově, která patří ke „zlatému fondu“ literatury o tomto oboru. Brian Way je jednou z nejméně významných a nejrespektovanějších osobností dramatické výchovy, která zásadním způsobem ovlivnila její podobu a směřování. Kniha obsahuje jak teoretické a metodické kapitoly, tak konkrétní návrhy na praktické činnosti. Je určena všem, kteří pracují s dětmi a mládeží – učitele základních a středních škol, základních uměleckých škol, vedoucí dětských divadelních souborů, vychovatele družin a školních klubů, studenty a další zájemce.

Překlad, který pořídila Eva Machková, je pro toto vydání zrevidován, aktualizován a doplněn o doslov, který českého čtenáře seznamuje nejen s Brianem Wayem a jeho koncepcí dramatické výchovy, ale také se vztahy mezi britskou a českou dramatickou výchovou. 2., revidované a aktualizované vydání. Cena 100 Kč.

Emilie Zámečníková: Cesta k přednesu aneb Průvodce pro pedagogy a mladé recitátory

Netradičně pojatá kniha o tom, jak inspirovat a vést děti a mladé lidi k literatuře prostředky přednesu. Je určena všem, kdo pracují s dětmi a mládeží a věnují se dramatické výchově, literární výchově a možnostem interpretace krásné literatury – tedy učitelům literárně-dramatických oborů ZUŠ, učitelům českého jazyka a literatury na základních a středních školách, vedoucím dětských a mladých divadelních a recitačních souborů, vychovatelům školních družin, studentům vysokých škol pedagogického a uměleckého směru a dalším zájemcům, kteří jsou přesvědčeni, že na cestě k četbě a krásné literatuře může přednes významně pomoci. Text doprovázejí bohaté ilustrace Zuzany Vítkové. Cena 140 Kč.

PUBLIKACE STD

Uvedené publikace si můžete objednat na hulak@nipos.cz nebo www.drama.cz.

Josef Mlejnek: Klaun Strakapoun hraje dětem

Výjimečná publikace o důležité etapě moderního českého divadla pro děti a mládež zachycuje životní cestu a dílo Václava Vaňátka, našeho významného herce a režiséra, spolupracovníka E. F. Buriana. Její součástí jsou rozhovory s třemi herci, kteří se na činnosti d 41 podíleli – Stelou Zázvorkovou, Vlastimilem Brodským a Janou Dítětovou –, a také soupis divadelních úloh V. Vaňátka v Burianově divadle D, repertoár d 41, seznam studií a článků o Václavu Vaňátkovi a fotografická příloha. Cena 70 Kč.

Norah Morganová-Juliana Saxtonová: Vyučování dramatu

Překlad publikace zkušených pedagogů dramatické výchovy, která patří k nejoblíbenějším příručkám mezi učiteli dramatu po celém světě. Kniha Vyučování dramatu, kterou autorky opatřily případným podtitulem „Hlava plná nápadů“, podává ucelený obraz o dramatické výchově a zabývá se všemi oblastmi, s nimiž se učitelé dramatické výchovy i vedoucí dětských dramatických kolektivů setkávají denně ve své praxi. Cena 50 Kč.

WOLKRŮV PROSTĚJOV

62. celostátní přehlídka uměleckého přednesu a divadla poezie
11.–15. června, Prostějov

Pořádají: NIPOS-ARTAMA a statutární město Prostějov – odbor školství, kultury a sportu,
oddělení DUHA – Kulturní klub u hradeb

NABÍDKA SEMINÁŘŮ:

PSANÍ JAKO NUTNOST A HRA

Příběhy mohou být zaměnitelné. Mění se především postavy a okolnosti. Nezaměnitelný bývá spíše způsob vyprávění. Jeden příběh můžeme vyprávět různou poetikou, v různých žánrech. Ze stručné novinové zprávy lze vytvořit hrdinský epos, milostnou báseň nebo zenový kóan. Hra s textem je nekonečná. Slova však nejsou tak lehká a nehmotná, jak se mohou zdát. Na tom, jaká zvolíme, může záviset celá naše existence. Psaní je hra. Ale hra odpovědná a závazná.

Budeme si závazně hrát s cizími i svými texty nebo jen s představami postav a situací. Zkusíme si různé formy a budeme se navzájem podrobovat kritické analýze (přičemž se nezapomeneme chválit). Dobrý autor je sám sobě nemilosrdným redaktorem, který mnohdy více škrtá, než píše. Notýsky s nápady prosím s sebou!

Lektorka: **IVANA MYŠKOVÁ** (Praha) se chápe jako autorka, byť několik let pracovala jako redaktorka na stanici ČRo 3 Vltava. Po bloudění v oblasti poezie a dramatu se usadila v próze. Debutovala rozhlasovou hrou *Odpoledne s liliputem* (2007), v roce 2012 vydala novelu *Nícení (Fra)*, za niž byla nominována na ceny Česká kniha a Cena Josefa Škvoreckého. Její povídková sbírka *Bílá zvířata* jsou velmi často hluchá (Host) získala nominaci na cenu Magnesia Litera za rok 2017 a byla přeložena do polštiny. Aktuálně připravuje román *Otálení*. Recitaci se věnovala na Šrámkově Sobotce.

Elektronická přihláška: <http://registrace.nipos.cz/akce-wp19-psani>

FYZICKÉ BÁSNICTVÍ

Seminář fyzického básnictví je zaměřený na propojování řečového, hlasového a pohybového sebevyjádření se zpracováním individuálně zvoleného tématu. Zkušenosti z různých uměleckých oborů jsou vítané, ale ne nutné. Pohodlné oblečení a psací potřeby stačí.

Lektor: **PETR VÁŠA** (1965) se narodil v Brně, vystudoval dějiny umění. Založil hudební skupiny *Z kopce* (1985), *Ošklid* (1987) a *A-Beat* (1990). Po skončení jejich činnosti se věnoval především projektu fyzického básnictví (od 1991 představení a nahrávky, od 1992 kresby-vizuální básně, semináře a dílny na různých uměleckých školách a při zvláštních příležitostech). Svoji tvorbu prezentoval na mnoha pódiiích u nás i v zahraničí, publikoval ji v různých médiích. Příběhem, manifestem i učebnicí žánru, který vytvořil a nadále rozvíjí, je kniha + DVD *Fyzické básnictví*.

Elektronická přihláška: <http://registrace.nipos.cz/akce-wp19-vasa>

OD TÉMATU K DIVADLU POEZIE

Workshop nabídne všem, kdož se zajímají o přednes a divadlo poezie, možnost vyzkoušet si cestu od tématu k inscenačnímu tvaru divadla poezie. Nejen kvůli výročí je jako východisko zvolena Sametová revoluce 1989, přičemž vyzýváme účastníky semináře, aby vyhledali a přivezli do Prostějova cokoliv, co jim dané téma připomíná – v první řadě básnické a prozaické texty včetně autorských, písně a písničky, ale i oblečení a předměty, fotografie, zaznamenané vzpomínky pamětníků, názory současníků... Do semináře zveme

i autory a muzikanty, kteří se zabývají tvorbou a zhudebňováním básnických textů, neboť v druhé části setkání se vedení semináře ujme i rockový muzikant a hudební pedagog. Na závěr workshopu by mohlo (ale také nemusí) dojít k předvedení výsledků práce v seminární účastníkům WP.

Lektoři: **EMA ZÁMEČNÍKOVÁ** (Hradec Králové), pedagožka, režisérka, scénaristka
JOSEF ZÁMEČNÍK (Hradec Králové), rockový kytarista, skladatel, pedagog
Elektronická přihláška: <http://registrace.nipos.cz/akce-wp19-sametova>

Semináře jsou určeny všem účastníkům Wolkrova Prostějova a jeho krajských přehlídek, pedagogům i jakýmkoli dalším zájemcům od 15 let za jednotnou cenu 300 Kč, která zahrnuje také volný vstup na veškerý hlavní i doplňkový a inspirativní program WP 2019. Práce v seminářích začne v úterý 11. 6. 2019 ve 13.00 a bude probíhat celé odpoledne až do večerního zahájení festivalu WP, v dalších dnech 12.–14. 6. většinou odpoledne podle dohody s lektory a možností festivalového programu. Seminář Petra Váši bude z organizačních důvodů začínat v úterý dopoledne a končit už ve čtvrtek.

Ubytování a stravu si účastníci hradí samostatně.

Přihlášky přijímáme pouze elektronicky na výše uvedených odkazech **od 9. dubna do 14. května 2019**. Přihlášky jsou obratem automaticky potvrzeny, pokud Vám nepříjde potvrzení, zopakujte postup přihlašování.

Kontakt: Iva Lubinová, NIPOS-ARTAMA, e-mail: lubinova@nipos.cz, tel.: 778 702 493.

MLADÁ SCÉNA 2019

17. celostátní přehlídka studentských divadelních souborů
21.–25. června, Ústí nad Orlicí

Z pověření a za finančního přispění Ministerstva kultury pořádá NIPOS-ARTAMA ve spolupráci s Malou scénou Ústí nad Orlicí. Přehlídka probíhá za finančního přispění Pardubického kraje a města Ústí nad Orlicí.

Základní přehlídkový program doplňuje sedm seminářů pro studenty. Práce v seminářích bude zahájena v pátek 21. června odpoledne, v dalších dnech budou semináře probíhat dopoledne od 9 do 12 hodin a skončí v pondělí 24. června. Přihlásit se do zvoleného semináře můžete pomocí on-line přihlášky na adrese www.nipos-mk.cz/?p=36101, případně Jakubu Hulákovi e-mailem na adresu hulak@nipos.cz **nejpozději do 21. května 2019**. Cena za seminář: **600 Kč** (platí se na místě).

Utajené téma přehlídky je **dokonalý dialog**.

NABÍDKA SEMINÁŘŮ:

ZÁKLADY TVŮRČÍHO PSANÍ

V této dílně si zkusíte různé způsoby a přístupy k psaní literárních textů. Zaměříme se na prózu, ale i poezii. Vyzkoušíte si povídku, pohádku, báseň ve vázaném i ve volném verši a třeba i hádanku. Samozřejmě může dojít také na vaše šuplíkové texty různého druhu. Lektor: **RADEK MALÝ** je spisovatel, překladatel a vysokoškolský učitel. Je autorem několika sbírek poezie a knížek pro děti, rovněž rozhlasových her, učebnic a odborných publikací. Za svou tvorbu získal např. Cenu Jiřího Ortena či dvakrát Magnesii Literu.

DOKUMENTÁRNÍ DIVADLO

Fakta v uměleckém kabátě nebo jablko v županu? Divadelní náměty jsou na dosah. A divadlo může být jako hledáček dalekohledu.

Během semináře si studenti přičichnou k tvůrčím postupům a metodám používaným při tvorbě dokumentárního divadla a prakticky si je vyzkoušejí.

Lektoři: **LINDA A MATHIAS STRAUBOVI** založili divadelní skupinu Spielraum Kollektiv, která se zabývá především dokumentárním divadlem a jeho současnými podobami. V minulých letech byli v rezidenci v pražských divadlech Alfred ve dvoře a Archa. Dlouhodobě se věnují také divadelně-pedagogické činnosti, zejména jako vedoucí česko-německých divadelních projektů pro mládež kulturní sítě Čojč. www.spielraum-kollektiv.eu

FOTOGRAFICKÝ SEMINÁŘ

Je možné přenést divadelní zážitek prostřednictvím statického obrazu? A bude tento obraz potom spíše dokumentem nebo zcela svébytným uměním? Tyto otázky budeme zkoumat v dílně divadelní fotografie, která účastníkům nabídne příležitost seznámit se s tímto podivuhodným fenoménem třemi způsoby: kromě teoretického a praktického (fotografování festivalových představení) také zcela experimentálně. Nalezneme skryté souvislosti mezi fotografií a divadlem, mezi realitou a fikcí, mezi před a po.

Účastníci potřebují minimálně poloprofesionální fotoaparát.

Lektor: **OSKAR HELCEL** studuje FAMU na katedře fotografie a zároveň se dlouhodobě věnuje divadlu. Nezbylo mu tak nic jiného, než tyto dvě disciplíny spojit.

TARZANI

Začneme základy šplhání na šály a lano. Vyzkoušíme netradiční zavěšení jako hamaka, na diagonálu a přelézání z lana na lano. Šály a lano budeme zaplétat do sebe a vytvářet různé prolézačky a otestujeme některé fyzikální zákony v praxi. Každý bude mít prostor hledat svou formu pohybu ve vzduchu, která mu bude silově a technicky nejbližší. Zároveň se zaměříme na spolupráci, vzájemnou pomoc a obezřetnost vůči ostatním, kteří zrovna šplhají v blízkosti. Cílem je hledat fyzický dialog mezi tělem a náradím, ale i mezi jednotlivci. Lektorka: **ELIŠKA BRTNICKÁ** vystudovala obor Nonverbální divadlo na HAMU. Věnuje se tvorbě autorských inscenací současného cirkusu a zaměřuje se hlavně na choreografii vzdušné akrobacie. V posledních letech se orientuje na site-specific a vizuální divadlo. Její nejznámější inscenace se jmenuje Enola.

DIALOG S UTAJENÝM PARTNEREM

Zvu vás na setkání s disciplínou Dialogické jednání, kterou její autor – prof. Ivan Vyskočil – zkoumá od roku 1968. Představte si, že na „place“ nejste sami, že tam s vámi ještě může být někdo druhý, kdo vám bude prvním divákem, partnerem ve hře, režisérem nebo dramaturgem... jak je líbo. A ten někdo že se skrývá ve vás! Zvu vás na experimentování se zdravou a hravou schizofrenií.

Dialogické jednání nabízí čas, prostor a vstřícnou pozornost každému, kdo si chce objevovat a zkoušet, jaké to je, když to „s člověkem a v člověku hraje“. Může být a bývá cestou sebepoznávání a sebepřijetí, vytvářením psychosomatické kondice pro tvořivou komunikaci, poznáním a studiem principů dramatické hry a hráčství.

Lektorka: **HANA MALANÍKOVÁ** si s dialogickým jednáním začala v roce 2000, kdy nastoupila svá studia u Ivana Vyskočila na katedře autorské tvorby a pedagogiky DAMU. Tady absolvovala magisterský i doktorský program a teď tu působí jako pedagog autorského herectví. Dialogickému jednání asistuje asi od roku 2004. Věnuje se autorskému divadlu (divadlo Boršč), improvizaci a klaunování (pracuje pro o.p.s. Zdravotní klaun).

ZVUKONSTRUKCE A HUDBAMATURGIE

aneb Zvuk a hudba jako organická složka divadelní hry. Seminář o funkci a významu zvukové složky v divadelním časoprostoru. Úkolem je odhalit různé způsoby využití zvuku a hudby v synergii s dramaturgií, scénografií, herectvím, ale i navzdory jim. Co když zvuk je to jediné, co nám z divadla zbude? Co když sluch je to jediné, čím obecnost vnímá? Cílem semináře je otevřít oči neobvyklým situacím, uší novým možnostem a představivost imaginativní práci se zvukem v rámci pevně vymezeného prostoru.

Lektor: **MATOUŠ HEKELA** (aka Mašout) je sound designer a skladatel nejen scénické hudby (pracoval se skupinami Tantehorse, Spitfire Company, Tichá Opera nebo Sixhouses). Zvukové stránce představení se většinou věnuje komplexně: od počátečního konceptu přes kompozici až po odbavování zvuku během představení.

HERECKÝ SEMINÁŘ

PROČ HRAJEME DIVADLO? V ČEM SE LIŠÍ HRANÍ NA JEVIŠTI OD HRANÍ

v běžném životě? Co jako herec potřebuji, abych porozuměl své postavě a situaci, abych vnímal ostatní a zároveň nezapomněl sám na sebe, abych dokázal popustit uzdu fantazii, abych měl při tom všem ještě z hraní radost? Herectví je křehká disciplína, která vyžaduje pokoru a zároveň špetku drzosti, vnitřní klid a zároveň dost energie, umírnění a bezhlavost. Jak najít tu správnou míru? Společně budeme hledat, co právě my potřebujeme k tomu, abychom se při zkoušení i při představení na jevišti cítili „jako ryba ve vodě“.

Lektorka: **MICHAELA VÁNOVÁ** vystudovala herectví na Pražské konzervatoři a právě dokončuje studium dramatické výchovy na DAMU. Věnuje se propojování divadla a pedagogiky. Působí jako herečka (Geisslers Hofcomoedianten, Divadlo Minor, Studio DVA), divadelní lektorka a režisérka vzdělávacích inscenací. V posledních letech jezdívá pracovat na nových inscenacích a vést divadelní workshopy také do zahraničí (USA, Island, Švýcarsko, Ukrajina, Velká Británie).

SCÉNOGRAFICKÝ SEMINÁŘ

Lektorka: **JITKA POSPIŠILOVÁ**. Narodena v roce 1987 ve Šternberku. Věnuje se divadelní a filmové scénografii a kostýmní tvorbě, se zaměřením na zkoumání divadelního prostoru a možností jeho využití v alternativní formě, divadlu v nedivadelních prostorech na hranici site specific. Mezi její zájmy patří divadlo specifických skupin, objektové divadlo. V kostýmové praxi se specializuje především na tvorbu masky, pokrývek hlavy, netradičního kostýmu zaměřený na experiment s materiály. V současné době je studentkou Ph.D. programu na pražské DAMU, obor Alternativní a loutková tvorba a její teorie. Za ústřední téma svého výzkumu si zvolila Extrémní kostým. Zaměřuje se na problematiku a úlohu netradičního kostýmu v kontextu divadelní tvorby performance.

ŠRÁMKŮV PÍSEK

58. celostátní přehlídka experimentujícího divadla
24.–26. května 2019, Písek

Z pověření a za finančního přispění Ministerstva kultury a města Písku, pod záštitou Antonína Staňka, ministra kultury a Evy Vanžurové, starostky města Písku, pořádá NIPOS-ARTAMA ve spolupráci s Centrem kultury města Písek, Divadlem Pod čarou Písek a Společností Amatérské divadlo a svět, z. s. Akce se připojuje k Týdnu uměleckého vzdělávání a amatérské tvorby.

Celostátní přehlídka experimentujícího divadla nabízí nahlédnutí do divadelní práce amatérských souborů z různých koutů republiky. Diváci mají možnost zhlédnout inscenace, které jsou do Písku doporučeny lektorskými sbory z dvanácti krajských přehlídek. Na ŠP probíhají rozborové semináře s divadelními odborníky, letos jsou do lektorského sboru pozváni Sylvie Rubenová Vůjtková, Vladimír Hulec, Tomáš Jarkovský, Petr Váša, Tomáš Žižka a moderátor Jakub Hulák. Přehlídka je zcela otevřena všem zájemcům. Vstup na všechna představení je zdarma, ubytování vám zajistíme za poplatek 275 Kč/noc.

Máte-li zájem se přehlídky zúčastnit jako pozorovatelé, přihlaste se nejpozději **do 15. května 2019** Aleně Crhové, e-mail: crhova@nipos.cz, tel.: 604 569 781. Podrobné informace o programu najdete na www.nipos.cz/?cat=35

S.M.A.D.

Setkání mladých amatérských divadelníků,
Dílna Šrámkova Písku
16.–25. srpna 2019, Šumperk 2019

Šumperk

Dílnu pořádají NIPOS-ARTAMA a Společnost Amatérské divadlo a svět, z. s., ve spolupráci s Městským divadlem, Střední zdravotnickou školou a MÚ v Šumperku. Projekt se uskuteční s finanční podporou Ministerstva kultury a města Šumperka.

CO S.M.A.D. 2019 NABÍZÍ:

- osm dní intenzivní práce pod vedením lektora z řad divadelních profesionálů,
- zaměření na praktické využití zkušeností v další práci ve vlastních souborech,
- možnost osobního rozvoje,
- otevření okrajovým divadelním oborům,
- směřování k závěrečné prezentaci,
- rodinnou atmosféru,
- česko-slovenský kontext,
- specifické prostředí města Šumperka,
- práci v prostorách šumperského divadla a exteriérech města.

Dílna je určena všem **zájemcům od 17 do 35 let**, výjimky směrem nahoru jsou možné, pod 17 let pouze na základě dohody.

Kurzovné: 1000 Kč bez ubytování, **2700 Kč** s noclehem v Domově mládeže SZŠ. Cena neobsahuje jídlo a cestovné.

NABÍDKA SEMINÁŘŮ:

Třída A – POHYB V HERECTVÍ A SCHOPNOST IMPROVIZACE

Co dělat se svým tělem a co s ním dělat na jevišti? To je otázka, kterou se budeme zabývat do hloubky. Dílna místy až vědecká je vhodnější pro starší, co se nebojí rozebrat svoje herecké a pohybové vyjádření a znovu ho poskládat zpět s několika vylepšeními. Dílna určená pro všechny bez ohledu na zkušenost, ale s ohledem na odvahu. Odvahu nad vystupováním přemýšlet a odvahu nepřemýšlet při vystupování. Kromě hlubokých zamýšlení nad sebou se zaměříme i na práci ve dvojicích, trojicích a ve skupině, naše místo v ní a její mechaniku na jevišti. Přes spoustu pohybových a hereckých improvizací se dostaneme i k práci s prostorem a jaký má naše tělo a jeho umístění v prostoru význam. Takže tělo s sebou. Lektor: **TOM KASPRZYK** – mim, pedagog a bubeník s oblibou v dramaturgii

Třída B – SITE-SPECIFIC V KNAJPĚ DÍLNA 21+

Nevhodné pro suchary a poseroutky, předchozí účast na S.M.A.D.u výhodou. Autorská dílna tvořící metodou site-specific v některém ze šumperských pohostinských zařízení. POZOR! Workshop bude obsahovat také větší než stopové množství loutkového divadla a objektové animace. Tj. sbíráme hospodské historky a odrhovačky, animace hodné loutky a objekty, skvělé dramaturgické nápady, kuráž a dobrou náladu. Hudební nástroje a potřeby k hospodským kratochvilím (jako např. karty) jsou vítány. Lektorka: **TEREZA VOLÁNKOVÁ** – herečka s občasnou režijní tendencí, basačka v kapele Hovada z Ruprechtic a jediný člen dokumentárně-folkové kapely

Třída G – AUTORSKÉ DIVADLO, PRINCIP KOLEKTIVNÍ TVORBY

Pokusíme se v divadelním prostoru zhmotnit pojem SVOBODA. Svoboda je velmi široký pojem, a protože má pro člověka zásadní význam, její obsah se také různě mění. Většina měřů ji odvozuje negativně z nepřítomnosti omezení, případně nátlaku, donucení jinou osobou. Podle Websterova slovníku je to „absence překážek, omezení, zajištění nebo útlaku“. To má dobrý smysl, pokud svobodu chápeme pouze jako svobodu společenskou a politickou; běžně mluvíme o svobodné společnosti, svobodě pohybu, slova nebo shromažďování a rozumíme tím právě absenci nátlaku či překážek, především ze strany státu. Ani v tomto smyslu to však nemůže znamenat svobodu jezdit vlevo, krást nebo vraždit – jinými slovy ohrožovat druhé...

„Tak do práce, brachu, člověk si musí svobodu zasloužit. Musí pro ni něco udělat a musí být vhodnější, že třeba umře, rozumíš? Nevídáno, nějaká ta kapka krve patří už k věci.“
(Vladislav Vančura)

Lektor: **PATRIK LANČARIČ** – slovenský divadelní a filmový režisér, umělecký šéf Městského divadla ve Zlíně

Třída VKK – KLICPERA (herecká třída)

Třída zaměřená především na herectví je určena pro starší a pokročilé, taktéž pro veterány amatérského divadla. Podle konkrétní sestavy třídy padne volba na jednu z aktovek Václava Klimenta Klicpery a třída bude v praktickém inscenačním procesu zkoumat, zda tento zaprášený autor české veseloherní klasiky ještě pořád může z jeviště bavit.

Lektor: **VÁCLAV KLEMENS** – pedagog, režisér a umělecký šéf Divadla loutek v Ostravě

Informace: Alena Crhová, tel.: 604 569 781, e-mail: crhova@nipos.cz, nebo Karel Tomas, tel.: 778 702 378, email: tomas@nipos.cz.

On-line přihláška (<https://forms.gle/kSkt9Zj7cajXYAqe7>) a podrobné anotace na www.nipos.cz/?cat=35 (odkaz „Experimentující divadlo“).

NONVERBÁLNO 2019/2020

Projekt pořádá Společnost Amatérské divadlo a svět, z. s., ve spolupráci s NIPOS-ARTAMA.

Cílem projektu **NONVERBÁLNO** je probudit v lidech (opět) zájem o herectví beze slov. Prostřednictvím toho pak iniciovat zakládání souborů a rozšířit tak řady mimů, aby se do Česka vrátila tradice, kterou nastartovali v 60. letech Ladislav Fialka a v 80. Boris Hybner. Česko si to zaslouží, vždyť konečně i Jean Gaspard Debureau byl Čech.

KOMU JE PROJEKT URČEN?

Všem, kdo se pantomimou a různými formami pohybového divadla zabývají, zabývali či zabývat chtějí, ať již v nějakém souboru jakéhokoli druhu pracují (dovednosti z nonverbálního jednání jsou přínosem i pro činohru, a třeba i pro běžný život), nebo jen mají chuť tuto oblast poznat. Účastníci se hlásí na celý projekt. Počet účastníků je omezen na 16 osob. Není v našich silách zajistit komunikaci ve znakovém jazyce, proto tento projekt tentokrát není určen sluchově postiženým.

HARMONOGRAM:

26.–28. dubna 2019, Kolín (při XXIV. celostátní přehlídce pantomimy a pohybového divadla Otevřeno)

10.–12. května, Rakovník (víkendové setkání)

16.–25. srpna, Šumperk (v rámci celostátní dílny S.M.A.D.)

říjen 2019, Rakovník (víkendové setkání, termín v jednání)

listopad 2019, Rakovník (víkendové setkání, termín v jednání)

únor 2020, Rakovník (víkendové setkání, termín v jednání)

24.–26. dubna 2020, Kolín (při XXV. celostátní přehlídce pantomimy a pohybového divadla Otevřeno)

Účastnický poplatek na letošní část projektu (víkend Kolín, tři víkendy Rakovník, týden Šumperk) činí **4500 Kč** splatných najednou po potvrzení účasti, případně podle individuálně dohodnutého harmonogramu. Poplatek zahrnuje praktickou i teoretickou práci s lektory, diskuse, projekce, v Kolíně a Šumperku ubytování internátního typu, v Rakovníku noclehy ve vlastním spacáku a s karimatkou.

Poplatek nezahrnuje stravu, dopravu na místo setkání, únorové setkání v Rakovníku a závěrečnou účast na Otevřeno Kolín v roce 2020 (předpokládáme částku 800 Kč splatnou na začátku roku 2020), případné ubytování internátního typu v Rakovníku (podle dohody).

O CO V PROJEKTU / DÍLNĚ PŮJDE:

Víme, že tělo je nejdůležitější nástroj herce. Pohyb je základem veškeré komunikace a kultury vůbec. Proto se v seminářích zaměříme na práci s tělem, nonverbální herectví a pantomimu. Účastníci se seznámí se základy klasické i moderní pantomimy, tělesného mimu, kontaktní improvizace, párové akrobacie, technikou divadelních pádů, souborů a s principy jevištního pohybu. Čeká je náročný fyzický trénink, ale i příjemná relaxace a masáže. Některé víkendy se více soustředí na techniku a imaginární svět, tvořený pouze gestem a mimikou interpreta. Jiné na jevištní přítomnost, práci s dechem a jeho propojení s pohybem. Neopomenou ani čtení prostoru a pochopení temporytmu nonverbálního herectví. Vyzkoušejí si tvorbu divadelní postavy podle jejího fyzického a práci s hereckým partnerem, tedy souhru dvou a více herců.

Úvodní setkání při XXIV. celostátní přehlídce pantomimy a pohybového divadla v Kolíně ještě není zaměřeno prakticky, protože podléhá harmonogramu přehlídky a možnosti, že někteří přihlášení účastníci projektu mohou být i mezi vystupujícími. Účastníci tedy

budou mít možnost „otukat se“, seznámit, zhlédnout doprovodný inspirativní program (v pátek), soutěžní část přehlídky a tzv. „gala“ v sobotu, o zhlédnutém si popovídat s hlavním lektorem a v neděli se účastnit dialogu poroty se soubory.

Týdenní blok v Šumperku bude mít za cíl projít si procesem „dramatizace konkrétní předlohy do nonverbální“. Za použití improvizace a etudování budou účastníci vytvářet krátké příběhy, které s pomocí humoru a nadsázky převedou do divadelní nonverbální řeči. Vyzkoušejí si práci jak režiséra, tak i herce, projdou procesem hledání a výběru hudby a dalších prvků inscenace, aby společně vytvořili nonverbální představení. Toto představení zahrají na celonárodní přehlídce pantomimy „Otevřeno“ v Kolíně v roce 2020.

Další víkendová setkání se budou zaměřovat více na fyzické emoce herce a hledání dramatického a expresivního potenciálu v kreativní práci s tělem. Vyzkoušejí si individuální, partnerskou i skupinovou práci, koncentraci, poslouchání se, preciznost, tělesnou reakci, výraz a kompozici. Dále se zaměří na práci s emocemi, jejich vědomé vyvolání a prožívání v herecké etudě. Účastníci se seznámí s různými technikami práce s tělem, dechem a hlasem, které směřují k nalezení a vnímání vlastních emočních stavů a jejich použití v herecké práci, aby emoce byla co nejuprímnější.

Hlavní lektor: **MICHAL HECHT**, mim, režisér a pedagog

Studoval pantomimu u Zojky Mikotové a akrobacii u Evy Bosákové. Poté absolvoval nespočetné množství kurzů různých druhů nonverbálního divadla v Česku i v cizině. Od roku 1988 jezdí po světě se svými sólo programy a vyučuje pohyb. Sedm let strávil ve Finsku jako pedagog na NÄTY (finská obdoba DAMU) v Tampere. Od roku 1998 působí v ČR, učil na AMU v Praze. Nyní se zabývá hlavně pedagogickou činností, pořádá semináře, režuruje různé divadelní skupiny. Hraje v pražském divadle Image.

Spolulektoři, kteří jsou v jednání:

LUKÁŠ ŠIMON, mim, herec, performer, pedagog

Absolvent katedry pantomimy pražské HAMU, člen seskupení Mime Prague, Sacra Circus, Teatr Novogo Fronta, mim v divadle Image, pravidelný host v inscenacích Národního divadla nebo Rock opery Prahy. Vyučuje pantomimu a tělesný mimus na HAMU a cirkusové disciplíny v centru Cirqueon.

VOJTĚCH SVOBODA, mim, pedagog, režisér

Studium na katedře pantomimy pražské AMU si zpříjemnil půlroční stáží na umělecké škole Die Etage v Berlíně. Jeho umělecké zaměření je široké, na svém kontě má množství divadelních inscenací a autorských etud. A to v žánrech pantomima, nonverbální divadlo, činohra, klaunerie, commedia dell'arte, tanec, opera, fyzické divadlo a loutkové divadlo. Vystupuje se soubory Kozel ve fraku, Mime Prague nebo Sacra Cirkus a jako externista hraje v Národním divadle v Praze.

ANIČKA KUKUCZKOVÁ, herečka, tanečnice, mim, recitátorka

Absolvovala taneční obor ZUŠ Ústí nad Orlicí pod vedením Evy Veverkové a literárně-dramatický obor pod vedením Markéty Světlíkové. Po střední škole absolvovala Vyšší odbornou školu hereckou v Praze v Michli, obor herectví – moderátorství, pod vedením režiséra Jakuba Korčáka a herečky Ivany Wojtylové. Poté studovala na katedře pantomimy HAMU.

Přihlášku vyplňte **nejpozději do 30. 4. 2019**. Ubytování v Kolíně můžeme zajistit pouze přihlášeným do 16. dubna 2019. Přihláška: <https://forms.gle/ZDZ9wiZuZJdMxdsp7>.

Kontakt a další informace: Karel Tomas, tomas@nipos.cz, 603 480 111, 778 702 378.

SCÉNICKÝ TANEC

TANEČNÍ PŘEHLÍDKY A FESTIVALY

KUTNÁ HORA 2019

17.–19. května, Kutná Hora

36. celostátní přehlídka dětských skupin

scénického tance Kutná Hora

Kontakt: Jiří Lössl

SETKÁNÍ MEZI MĚSTY 2019

1. června, Brno

Festival spřízněných uskupení scénického tance v Bezbariérovém divadle Barka

Kontakt: Lenka Švandová,

lensvandova@seznam.cz

TANCESSE 2019

1.–2. června, Brno

9. ročník festivalu tance, tanečního a pohybového divadla nabízí taneční workshopy pro veřejnost, tvorbu představení neprofesionálních tanečních souborů z ČR i ze zahraničí, představení OPEN AIR jako výsledek společné tvorby souborů za doprovodu živé hudby

Kontakt: Věrka Bělehrádková,
verisima@luzanky.cz,

www.tancesse.luzanky.cz

TANAMBOURRÉE 2019

aneb Křehký svět

6.–9. června, Varnsdorf

21. otevřený celostátní festival scénického tance v prostorách ZUŠ, Městského divadla a především exteriérů města

Kontakt: Jarmila Šenová, tel.: 602 406 129,
e-mail: zusvarnsdorf@tiscali.cz

www.zusvarnsdorf.cz

SIRAEX 2019 a DĚTSKÁ TANEČNÍ SCÉNA 2019

10.–17. srpna, ZUŠ Klášterec nad Ohří

13. festival současného tance s mezinárodní účastí a Dětská taneční scéna 2019.

„Letní taneční inkluze“, umělecká prezentace a vzdělávání (představení a dílny napříč generacemi).

Kontakt: Zora Breczková,

tel.: 737 731 525,

e-mail: zusklasterec@kabel1.cz,

siraex@seznam.cz

DANCE FESTIVAL TRUTNOV 2019

17.–23. srpna, Trutnov

9. mezinárodní taneční festival na téma „Ze mě? Ne, ze mě!“ v prostorách ZUŠ Trutnov a Společenského centra UFFO Trutnov.

Taneční, akrobatické a výtvarné workshopy pro účastníky festivalu i veřejnost.

Kontakt: Kateřina Talavašková,
dance.festival@seznam.cz,

www.zustrutnov.cz

TANFEST 2019

14.–16. září 2019, Jaroměř

13. ročník festivalu scénického tance v Městském divadle a exteriérech města Jaroměř.

Kontakt: Lenka Halašová,

tanfest.jaromer@seznam.cz

PODZIMNÍ FANTAZIE 2019

19.–21. října, Jablonec nad Nisou

21. festival scénického tance a pohybového divadla zaměřený na autorská představení dětí a mládeže.

Kontakt: Ludmila Rellichová, tel.: 602 963 574,

e-mail: taps.magdalena@gmail.com

TANEC, TANEC... 2019

25.–27. října, Jablonec nad Nisou

33. celostátní přehlídka scénického tance mládeže a dospělých. Možnost seminárního pobytu!

Kontakt: Jiří Lössl

HUDBA JAKO SOUČÁST TANEČNÍ TVORBY

listopad 2019 – červen 2020, Rychnov u Jablonce nad Nisou

Vyhledávání vhodných skladeb pro uměleckou práci tanečního pedagoga; střih ve

skladbě, hudební koláž, nahrávání slova, zvuků, ruchů, vše s respektem k autorovi dané skladby.

Kontakt: Ludmila Rellichová,

tel.: 602 963 574,

e-mail: taps.magdalena@gmail.com

PUBLIKACE NIPOS-ARTAMA

Uvedené knihy lze objednat na paterova@nipos.cz, případně on-line na adrese: www.nipos.cz / publikace a časopisy vydávané v NIPOS.

Bohumíra Cveklová a Jiří Lössl: Dítě v tanci

Ojedinělá publikace, která přináší svědectví o pedagogicko-uměleckém procesu a o interakci mezi pedagogem a dítětem, na jehož konci je jednak hodnotné umělecké dílo, jednak osobitá výpověď mladého člověka – dítěte, a to prostřednictvím barevných fotografií Pavla Jasanského, pořízených v letech 2005–2011 na Celostátních přehlídkách dětských skupin scénického tance v Kutné Hoře. Cena 100 Kč.

Jiří Lössl: Rytmická, pohybová a taneční výchova mladšího žactva – deset lekcí pro začínající pedagogy

Druhé vydání publikace, která pomůže správně utřídit a metodicky uspořádat rytmickou, pohybovou a taneční výuku dětí mladšího školního věku. To vše v deseti lekcích, od září do června jednoho roku. Jednotlivé lekce jsou rozděleny do pěti částí: začínají vstupním cvičením, následuje rytmická průprava, pohybová průprava, taneční průprava a závěrečná část. Cena 90 Kč.

Lenka Švandová: Taneční výchova pro předškolní děti

Třetí vydání publikace je metodikou výuky tance u předškolních dětí. Výuka je rozdělena do 10 měsíců, protože je vhodné vázat některé motivace k ročnímu období. Učivo každého měsíce však probíráme tak dlouho, až ho děti zažijí a pochopí. Podle věku a schopností dětí je tak možné obsah této příručky probírat rok, dva i více. Cena 100 Kč.

Ludmila Rellichová: Taneční tvorba pro děti a s dětmi, ukázky taneční tvorby jako výsledku výchovně vzdělávacího procesu

Druhé vydání úspěšné knihy, která se ve své 1. části zabývá významem taneční tvorby v procesu taneční výchovy, inspiračními zdroji této tvorby a metodikou rozvíjení tvořivých schopností dítěte v raném věku. Ve své 2. části přináší 22 ukázek taneční tvorby pro všechny věkové stupně. Cena 80 Kč.

Jiří Lössl: 5 celostátních přehlídek scénického tance mládeže a dospělých Tanec, tanec... 2012–2016

Tato publikace představuje odborné i širší veřejnosti pětiletí od 26. do 30. celostátní přehlídky scénického tance mládeže a dospělých (CP). Najdete v ní charakteristiku, proměny i jednotlivé ročníky tohoto pětiletí. Publikace je doplněna bohatou fotodokumentací každého ročníku a uzavírá ji soupis účastníků.

Na vyžádání zdarma na adrese lossl@nipos.cz.

TANEČNÍ FOLKLOR

POŘADY, FESTIVALY, VZDĚLÁVÁNÍ

20. NÁRODOPISNÁ SLAVNOST V KINSKÉHO ZAHRADĚ

18.–19. května 2019, Musaion Praha

Pořádá: Národopisné muzeum Národního muzea; Národní informační a poradenské středisko pro kulturu – útvar Artama Praha; Sdružení pro dětskou taneční tvořivost, z. s.; Slavnost se koná pod záštitou primátora hlavního města Prahy MUDr. Zdeňka Hřiba. Pořadatelé děkují Ministerstvu kultury, hlavnímu městu Praha a OSA za finanční podporu.

Kontakt: Kateřina Černíčková

PROGRAM

Sobota 18. května

Letohrádek Kinských – hala 15 hodin

Zahájení slavnosti

Dudy a dudáci ve folklorní tradici, Beseda s předními dudáky z Čech a Moravy

Letohrádek Kinských – terasa 17 hodin

Z Postřekova k Ševětínu, procházka krajem českých dudáků

Účinkují: Národopisný soubor Postřekov, Dudácká muzika ZUŠ Strakonice, Prácheňský soubor písní a tanců Strakonice, Jihočeský soubor písní a tanců Úsvit České Budějovice, Blatácký soubor Ševětín, jako sólisté vystoupí významní dudáci.

Letohrádek Kinských – dílny 13–17 hodin

Ukázky mistrovských nástrojů a tvorby dud nositeli tradice lidového řemesla

Neděle 19. května

Letohrádek Kinských – terasa 14.30 hodin

Na dudáckou notu, nedělní odpoledne se soubory z dudáckých krajů

Účinkují: Národopisný soubor Postřekov, Prácheňský soubor písní a tanců Strakonice, Blatácký soubor Ševětín, muziky a sólisté.

---

28. FOLKLORNÍ FESTIVAL PARDUBICE – HRADEC KRÁLOVÉ 7.–9. června 2019, Pardubice, Hradec Králové, Piletice

Pořádá: NIPOS-ARTAMA, Hradecká kulturní a vzdělávací společnost a Agentura Tradice

Kontakt: Kateřina Černíčková

26. CELOSTÁTNÍ PŘEHLÍDKA DĚTSKÝCH FOLKLORNÍCH SOUBORŮ

14–16. června 2019, Jihlava

Pořádá: NIPOS-ARTAMA Praha ve spolupráci s DKO s. r. o. Jihlava a Sdružením pro dětskou taneční tvořivost, z. s., Praha

Kontakt: Kateřina Černíčková

Národní informační a poradenské středisko pro kulturu Praha, Národní ústav lidové kultury Strážnice ve spolupráci se Sdružením pro dětskou taneční tvořivost, z. s., otevírají osmý běh

ŠKOLY FOLKLORNÍCH TRADIC

září 2019 – duben 2021, Praha

Čtyřsemestrální kurz má akreditaci MŠMT a je určen současným i budoucím vedoucím, uměleckým vedoucím, organizačním pracovníkům folklorních souborů, pedagogům a dalším vážným zájemcům o lidový tanec a tradiční lidovou kulturu vůbec.

Studium bude rozděleno do dvou ročníků vždy po dvou semestrech:

1. ročník: září 2019 – prosinec 2019, celkem 5 výukových víkendů,
leden 2020 – duben 2020, celkem 4 výukové víkendy,
2. ročník: září 2020 – prosinec 2020, celkem 5 výukových víkendů,
leden 2021 – duben 2021, celkem 4 výukové víkendy.

Obsahem kurzu jsou následující předměty:

Pohybová průprava a její metodika; Základy anatomie a fyziologie; Úvod do studia lidové kultury; Lidový tanec v ČR (návčiv a metodika); Úvod do hudební teorie; Zpěv ve folklorním souboru; Dětský folklor; Základy choreografie; Základy pedagogiky a psychologie; Dramaturgie ve folklorním souboru; Lidový kroj; Mluvené slovo; Divadelní a dramatické prvky ve folkloru; Režijní minimum.

Vyučovat v jednotlivých předmětech přislíbili přední odborníci i souboroví praktici. Kurz bude ukončen obhajobou závěrečné práce a zkouškou.

Kurz má akreditaci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, to znamená, že po jeho absolvování získá posluchač osvědčení o nové kvalifikaci.

Kurz má vysokou úroveň obsahem i realizací a vyžaduje maximální soustředění na teoretickou i praktickou stránku výuky. Podmínkou absolvování kurzu je účast na každém víkendovém soustředění, kterých bude v obou ročnících celkem osmnáct. Za semestr je povolena vždy pouze jedna absence (řádně omluvená). Postup do dalšího ročníku je podmíněn složením všech předepsaných zkoušek a zápočtů.

Uchazeči musí být starší 18 let a mít ukončené středoškolské vzdělání.

Školné za semestr činí 3 000 Kč, tzn. celkem 12 000 Kč za čtyři semestry. Tato částka se může ještě mírně změnit v závislosti na místě pořádání kurzu. Školné za jednotlivé semestry musí být uhrazeno vždy před zahájením daného semestru. Náklady na stravování, ubytování a dopravu si uhradí účastník sám.

Upozorňujeme, že počet míst je omezen. V případě nedostatečného počtu zájemců si organizátoři vyhrazují právo kurz v těchto termínech nepořádat.

Závaznou přihlášku najdete na www.nipos.cz/?p=35780. Zašlete ji nejpozději do 30. dubna 2019 na adresu: Kateřina Černíčková, NIPOS-ARTAMA Praha, Fügnerovo nám. 1866/5, P. O. BOX 12, 120 21 Praha 2, e-mail: cernickova@nipos.cz.

SBOROVÝ ZPĚV

KLUB SBORMISTRŮ

14.–21. července 2019, Kutná Hora

Letní seminář Klubu sbormistrů je součástí volného cyklu inspirativních seminářů pořádaných NIPOS-ARTAMA, které jsou určeny všem zájemcům z řad začínajících i zkušených sbormistrů. Letní týdenní seminář je koncipován jako práce ve sborových dílnách, součástí jsou ale i individuální hodiny hlasové výchovy a konzultace v dirigování. Seminář je rozšířen o zajímavé přednášky týkající se oboru.

LEKTOŘI:

Dirigování a nácvik skladeb: **JAROSLAV BRYCH**, sbormistr našich předních profesionálních i neprofesionálních uměleckých souborů, pedagog a dirigent

Hlasová výchova ve sboru: **MONIKA KOLASA HLADÍKOVÁ**, mezzosopranistka působící na Hudební akademii v Lodži, žákyně a spolupracovnice PaedDr. Aleny Tiché

Metodika práce s dětským sborem: **LUKÁŠ HOLEC**, sbormistr Českokrumlovského dětského sboru a pedagog ZUŠ

Metodika práce s mládežnickým a dospělým sborem: **JOSEF SUROVÍK**, sbormistr komorního sboru Cantica laetitia, Dětské opery Zlín a pedagog ZUŠ

Základy taktovací techniky: **MILOSLAVA VÍTKOVÁ**, sbormistryně a pedagožka ZUŠ

Specializované přednášky: **ZUZANA RONCK, EVA VELICKÁ**, sborová dílna současné české sborové tvorby přímo se skladateli a další.

Seminář má akreditaci MŠMT č. 29060/2017-1-1149. Všichni účastníci, kteří se zúčastní celého semináře, obdrží osvědčení o absolvování. Seminář lze hradit ze šablon, hodinová dotace je 52 hodin.

Hlásit se mohou začínající i pokročilí sbormistři dětských, mládežnických i dospělých pěveckých sborů a všichni zájemci o sborový zpěv a hlasovou výchovu.

Harmonogram:

neděle 14. července – příjezd v odpoledních hodinách, 18:00 zahájení semináře

pondělí 15. července – sobota 20. července – společná výuka, individuální hodiny s lektory dle rozpisu, přednášky z oboru

sobota 20. července – společný koncert v Kapli Božího těla

neděle 21. července – ranní zpívání při slavnostní mši v kostele sv. Jakuba, zakončení semináře

Více informací a přihláška: <http://www.nipos.cz/?p=36054>

Kontakt: Zuzana Kacafírková

PODZIMNÍ VÍKENDOVÝ SEMINÁŘ

8.–10. listopadu 2019, Hradec Králové

Seminář pro sbormistry středoškolských pěveckých sborů pořádá NIPOS-ARTAMA při Celostátní přehlídce středoškolských pěveckých sborů Hradec Králové.

Lektor: **STEPHEN HATFIELD**, kanadský sbormistr, dirigent a skladatel, porotce celostátní přehlídky

Náplň: analýza soutěžních vystoupení se členem odborné poroty, metodika práce se sborem, zajímavé notové materiály, volný vstup na všechny koncerty a workshopy přehlídky
Více informací na <http://www.nipos.cz/?p=32991>

FESTIVALY, SOUTĚŽE A KURZY

29. CELOSTÁTNÍ PŘEHLÍDKA ŠKOLNÍCH DĚTSKÝCH PĚVECKÝCH SBORŮ

24.–26. května 2019, Uničov

Kontakt: Michaela Králová,
více na: www.artama.cz

LETNÍ SEMINÁŘ KLUBU SBORMISTRŮ

14.–21. července 2019, Kutná Hora

Letní akreditovaný seminář pro sbormistry pěveckých sborů
Kontakt: Zuzana Kacafírková,
více na: www.artama.cz

PODZIMNÍ SEMINÁŘ KLUBU SBORMISTRŮ

8.–10. listopadu 2019, Hradec Králové

Akreditovaný seminář pro sbormistry při Celostátní přehlídce středoškolských pěveckých sborů

Kontakt: Zuzana Kacafírková,
více na: www.artama.cz

10. CELOSTÁTNÍ PŘEHLÍDKA STŘEDOŠKOLSKÝCH PĚVECKÝCH SBORŮ

8.–10. listopadu 2019, Hradec Králové

Kontakt: Barbora Hanslianová,
více na: www.artama.cz

KRAJÁNEK VE SVĚTĚ, z. s.

je nezávislá, dobrovolná iniciativa, která vznikla za účelem realizace projektu časopis Krajánek. Účelem spolku je také propagace českého jazyka, literatury a kultury, tvorba výukových materiálů, podpora mladé generace Čechů žijících v zahraničí, podpora bilingvnosti a multilingvnosti a další aktivity s tím spojené.

Měsíčník určený zejména multilingvním dětem věkové kategorie 5–10 let žijícím v zahraničí. Časopis je primárně přizpůsobený specifikům multilingvních dětí mimo ČR, které jsou vystaveny češtině v omezené míře. Vyhraněné sekce jsou zaměřeny na řešení jazykových problémů, se kterými se pedagogové či rodiče při výchově v zahraničí setkávají. Jednotlivé rubriky u dětí rozvíjí především jazykovou stránku, slovní zásobu, představivost a logické uvažování.

Kontaktní údaje: Lenka Kanellia, předsedkyně spolku Krajánek ve světě, z. s.
spolek@krajanekvesvete.cz; Ivana Kacmaz, šefredaktorka časopisu Krajánek,
krajanek@krajanekvesvete.cz; <http://krajanekvesvete.cz/>

Uvedené knihy lze objednat na paterova@nipos.cz, případně on-line na adrese: www.nipos.cz / publikace a časopisy vydávané v NIPOS.

Sborník skladeb Jana Bernátka

Edice Polyhymnia Bohemica, řada A – skladby z Celostátní přehlídky středoškolských pěveckých sborů Opava cantat, sv. 1

Druhé, opravené vydání sborových skladeb Jana Bernátka přináší čtyři sborové cykly pro mužské, ženské a smíšené sbory (Čtyři sbory na motivy lidových písní; Mezi dvěma vinohrady; Dvě lidové písně; Tři skladby pro smíšený sbor na motivy lidových písní), které jsou vhodné pro středoškolské sbory, ale mohou obohatit také repertoár sborů dospělých. Cena: 80 Kč.

Sborník skladeb Petra Koronthályho, Jana Bernátka a Josefa Marka

Dotisk prvního vydání edice sborových skladeb Petra Koronthályho (Dobře je mi, dobře), Jana Bernátka (Zpíval bych já, neumím) a Josefa Marka (Epigrammaton libri IV.) je výsledkem prvního ročníku Mezinárodní skladatelské soutěže Opava cantat 2014 a přináší dosud nepublikované skladby pro ženské, mužské a smíšené středoškolské sbory. Cena: 60 Kč.

Sborník skladeb Jiřího Churáčka a Mikoláše Troupa

Edice sborových skladeb Jiřího Churáčka (Odešlý milý; Všechno ve mně srdce chřadne) a Mikoláše Troupa (Golem) přináší dosud nepublikované skladby pro ženské, mužské a smíšené středoškolské sbory. Tyto skladby zvítězily v Mezinárodní skladatelské soutěži Opava cantat 2015 a staly se zároveň povinnými skladbami Celostátní přehlídky středoškolských pěveckých sborů Opava cantat 2015. Cena: 50 Kč.

Marek Kopelent: Dětské sbory

Edice dětských sborů Marka Kopelenta přináší výběr z jeho málo dostupného či nepublikovaného díla pro toto obsazení (Čtyři písně na slova Vítězslava Nezvala; Praštěné písničky; Tři lidové písně s doprovodem klavíru; Tři lidové písně a cappella). Cena: 90 Kč.

Sborník skladeb Mikoláše Troupa, Jiřího Churáčka a Jana Nowaka

Edice sborových skladeb Mikoláše Troupa (Dokola), Jiřího Churáčka (O panu Petru Vokovi a bukovských radních pánech) a Jana Nowaka (Benedictus Dominus) přináší dosud nepublikované skladby pro ženské, mužské a smíšené středoškolské sbory. Tyto skladby zvítězily v Mezinárodní skladatelské soutěži Opava cantat 2016 a staly se zároveň povinnými skladbami Celostátní přehlídky středoškolských pěveckých sborů Opava cantat 2016. Cena: 50 Kč.

Sborník skladeb Jana Nowaka a Emila Hradeckého

Edice sborových skladeb Jana Nowaka (Tajná láska nestálá, Lživý ptáček) a Emila Hradeckého (Pueri boogie) přináší dosud nepublikované skladby pro ženské, mužské a smíšené středoškolské sbory. Tyto skladby zvítězily v Mezinárodní skladatelské soutěži Opava cantat 2017 a staly se zároveň povinnými skladbami Opava cantat 2017. Svazek obsahuje také novou hymnu celostátních přehlídek středoškolských pěveckých sborů Cantamus Eduarda Douši. Cena: 50 Kč.

Sborník skladeb Ireny Szurmanové, Luboše Hány a Jana Nowaka

Edice sborových skladeb Ireny Szurmanové (Na kozaňu), Luboše Hány (Směs písní Josefa Kainara) a Jana Nowaka (V hoře pěkná jedlica) přináší dosud nepublikované skladby pro ženské, mužské a smíšené středoškolské sbory. Tyto skladby zvítězily v Mezinárodní skladatelské soutěži Opava cantat 2018 a staly se zároveň povinnými skladbami Opava cantat 2019. Svazek obsahuje také hymnu celostátních přehlídek středoškolských pěveckých sborů Cantamus Eduarda Douši. Cena: 55 Kč.

VÝTVARNÉ AKTIVITY

NIPOS-ARTAMA ZVE UČITELE, RODIČE I ŠIROKOU VEŘEJNOST SPOLU S DĚTMI A MLÁDEŽÍ K NÁVŠTĚVĚ VÝSTAVY SDÍLENÁ IMAGINACE!

Výstava k 16. celostátní přehlídce výtvarných prací dětí a mládeže je instalována v Galerii U18 a ve foyeru Vzdělávacího komplexu Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně od 25. května do 7. června. Přehlídka z pověření a za finanční podpory Ministerstva kultury a pod záštitou ministra kultury Antonína Staňka pořádá NIPOS-ARTAMA ve spolupráci se Zlín Film Festivalem, Fakultou humanitních studií a Fakultou multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, statutárním městem Zlín, Zlínským krajem, Národním ústavem pro vzdělávání, Národním institutem pro další vzdělávání, Českou sekcí INSEA a Asociací výtvarných pedagogů. Výstava přináší to nejzajímavější z oblasti výtvarného oboru na území celé ČR. Přehlídka nemá charakter soutěže. Jejím cílem je nalézat a propagovat metody tvůrčí práce výtvarných pedagogů, muzejních edukátorů a lektorů s dětmi a mládeží, které rozšiřují dosavadní přístupy k výtvarnému oboru.

**16. celostátní přehlídka
výtvarných prací
dětí a mládeže
Zlín 2019**
www.vytvareprehlidky.cz

Výstava otevřena 25/5-7/6/2019, denně 8-18 hod.

**Galerie U18 a foyer Vzdělávacího komplexu Univerzity Tomáše Bati
ve Zlíně, Štefánikova 5670, Zlín**

VÝSTAVA – sobota 25. května – pátek 7. června 2019

ROZBOROVÝ SEMINÁŘ – pátek 24. května – neděle 26. května 2019

59. ZLÍN FILM FESTIVAL – pátek 24. května – sobota 1. června 2019

MOŽNOSTI ANIMACE MOŽNOSTI DIALOGU 1

5.–6. října 2019 (so 10–18 hod., ne 9–14 hod.)

Kulturní centrum DOBEŠKA, Jasná I 1181/6, Praha 4

Hlavním obsahem semináře pro začátečníky je základní vhled do základů animovaného filmu. Seminář je plánován jako cyklus. Po krátkém teoretickém úvodu o podstatě animovaného filmu účastníci kriticky nahlédnou do výběru české i světové produkce animovaného filmu. Bude zmíněna filmová výchova na českých školách a její současný stav.

V následující části semináře se budou výtvarní pedagogové prakticky věnovat pochopení jazyka animovaného filmu. Krom animáčnických hraček a předanimačnických technik se seznámí s ploškovou i loutkovou animací. Pracovat budou s profesionálním animačním programem Dragon. Dalším úkolem bude forma práce ve skupině napodobující filmový štáb, rozdělení kompetencí a využití vlastních předností při natáčení. Důraz není kladen na technickou dokonalost, ale na tvořivost pedagoga tak, aby dokázal rozeznat, která technika či technologie je pro daný námět nejvhodnější. Účastníci obdrží potřebné povědomí o zdrojích pro práci a přípravu (odkazy na weby s danou tematikou, databázi publikací k tématu a možnosti legálního přístupu k filmům). Výstupem semináře bude krátký animovaný film.

Obsah semináře:

Sobota, 10:00–18:00 (celkem 8 hodin)

- ukázky animačních a filmových žánrů a jejich krátké hodnocení
- animační hračka – zoetrop, praxinoskop, thaumatrop, princip smyčky
- výroba animační hračky
- námět, storyboard, scénář
- průnik storyboardu a komiksu
- výběr technologie podle námětu (ploška, loutka, pixilace, animace pod kamerou)
- rozdělení kompetencí v pracovní skupině
- příprava na natáčení – tvorba loutek a pozadí (pohyblivé vs. statické)

Neděle, 10:00–15:00 (celkem 5 hodin)

- natáčení spotu
- základní postprodukce (základy zvuku, ruchu, hudby a střihu)
- projekce všech filmů
- evaluace

Předpokládaná cena: 1200 Kč (bez ubytování*)

Seminář je akreditován MŠMT v rámci DVPP, účastníci obdrží osvědčení. Maximální počet účastníků je 20 osob.

Přihlášku najdete na <http://www.nipos.cz/?p=36026>

*Účastníci si ubytování zařizují sami. Doporučujeme dobré ubytování: Katolický domov studujících (sestry dominikánky), Černá 14, Praha 1; Kapucíni Loreta, Loretánské nám. 99/6, Praha 1 – Hradčany; Křesťanský domov mládeže u sv. Ludmily, Francouzská 1/585, Praha 2 – Vinohrady.

OSOBNOSTI 5: OBRAZ A LITERÁRNÍ TEXT JAKO KOLEKTIVNÍ DÍLO S JANEM MĚŘIČKOU A PAVLEM NOVOTNÝM

2. – 3. listopadu 2019 (so 10–18 hod., ne 9–14 hod.)

Místo konání bude upřesněno.

Workshop Jana Měřičky a Pavla Novotného se zabývá tématem uměleckého díla, které vzniká metodou sběru či sbírání. Sbírány jsou pohyby, lidské siluety, hlasy, slova, především to, co souvisí s člověkem a jeho pohybovou či jazykovou dynamikou. Jan Měřička vytvořil řadu grafických projektů, které se zabývají chováním lidí ve vztahu ke konkrétnímu prostoru a životní situaci. Jeho hlavním tvůrčím mediem je lineární kresba, klasická či počítačová. Nejčastějším konečným výstupem je serigrafie, která umožňuje přesné vrstvení kresebných plánu, někdy používá flashové animace. Pavel Novotný pracuje tak trochu podobně na literární bázi – je autorem řady textů, jejichž základem je pozorné naslouchání, pozorování a audionahrávka. Workshop se pokusí postihnout složitou cestu od výchozího sběru ke konečnému obrazovému či literárnímu dílu.

Obsah semináře:

Sobota, 10:00 – 18:00 (celkem 8 hodin)

Během prvního dne se účastníci seznámí s literárními a grafickými technikami, s nimiž Pavel Novotný a Jan Měřička pracují. Pavel Novotný ukáže, jak lze takzvaně „sbírat materiál“ a následně jej zpracovávat do literární podoby. Účastníci si vyzkouší cestu od surového textového polotovaru až k básni, písni, případně k hrabalovskému pásmu; zkoumána je mj. rytmika a melodika mluvené řeči, taktéž její přirozenost či autenticita – a tím i „opravdovost“ literárního obrazu. Podobný postup sbírání a uměleckého zpracování „materiálu“ představí v grafické podobě Jan Měřička – vizuální zpracování záznamu z různých zdrojů: z vlastního fotografického záznamu, z přejatých videozáznamů či modelování lidského chování na základě fotografií či textů z veřejných médií.

Neděle, 10:00 – 15:00 (celkem 5 hodin)

Druhý den účastníci vytvářejí vlastní textová i grafická díla a následně je společně prezentují a reflektují. Cílem setkání je rozšířit tvůrčí spektrum učitele výtvarného oboru a naučit ho chápat „obraz“ nejen jako jakési zmrazení skutečnosti, ale především jako zachycení dynamických procesů: pohybů, rytmů, prolínání. Cílem je též interdisciplinární resp. intermediální přesah mezi literaturou, výtvarnou oblastí a hudbou.

Lektoři:

PAVEL NOVOTNÝ, básník, germanista, radiofonický tvůrce a překladatel, se bude zaměřovat na intermediální postupy při práci s poezií: na metodu básnického „sběru“, na práci s fonematičtější rovinou textu, na barvu hlásek a slov.

JAN MĚŘIČKA, grafik, učitel sítotiskových grafik na FAMU, vítěz Ceny Vladimíra Boudníka, poskytne náhled do techniky serigrafie a grafického zpracování dynamiky davu.

Předpokládaná cena: 1200 Kč (bez ubytování), o místě ubytování a ceně jednáme.

Seminář je akreditován MŠMT v rámci DVPP, účastníci obdrží osvědčení.

Maximální počet účastníků je 20 osob.

Přihlášku najdete na <http://www.nipos.cz/?p=36026>

FILMOVÁ VÝCHOVA

KINO ZA ŠKOLOU: KONFERENCE O VZTAHU FILMOVÉ VÝCHOVY A DALŠÍCH OBORŮ

neděle 26. května 2019 (9:00–15:00) sál ALTERNATIVA –
Kulturní institut Zlín, Osvoboditelů 3778, 760 01 Zlín

Asociace pro filmovou a audiovizuální výchovu, Kancelář Kreativní Evropa – MEDIA ve spolupráci se Zlín Film Festivalem a Národním informačním a poradenským střediskem pro kulturu si Vás tímto dovolují pozvat na další ročník mezinárodní oborové konference o filmové a audiovizuální výchově.

Konference se v letošním roce zaměří na dvě hlavní témata:

1/ MEZIOBOROVÁ SPOJENÍ

Propojení filmové a audiovizuální výchovy s dalšími vzdělávacími obory (nejen) ve školách

2/ JAK PRACOVAT S KNIHOVNAMI FILMŮ

Možnosti budování a využití filmových knihoven v projektech filmové a audiovizuální výchovy.

V prvním případě se zaměříme na teoretické předpoklady a souvislosti, ale také na praktické zkušenosti komunikace oboru filmové a audiovizuální výchovy (nejen) na školách s dalšími vzdělávacími obory zejména ze vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Filmové a audiovizuální dílo je syntézou dalších uměleckých druhů, a proto je vzájemné prolínání prvků filmové a audiovizuální výchovy na straně jedné a výtvarné a hudební výchovy, dramatické výchovy a taneční a pohybové výchovy zcela logické a zákonité. Důležitým příkladem propojení je multimediální tvorba na základních uměleckých školách. Vzájemná komunikace vzdělávacích oblastí přináší nové impulzy a inspirace.

Druhý konferenční blok pak představí cesty legálního přístupu k filmům pro vzdělávací účely a způsoby budování tematicky orientovaných filmových knihoven, které těží z potenciálu digitálního prostředí.

Kontakt: Jiří Forejt

ZLATÉ SLUNCE 2019

16. ročník celostátní přehlídky filmové tvorby dětí a mládeže
6.–7. června 2019, Blansko

Z pověření a za finančního přispění Ministerstva kultury pořádají NIPOS-ARTAMA Praha, město Blansko a Kulturní středisko města Blanska ve spolupráci s Českým výborem UNICA – Celostátním svazem neprofesionálního filmu a za finančního přispění Jihomoravského kraje.

Celostátní přehlídka filmové tvorby dětí a mládeže – ZLATÉ SLUNCE je vyvrcholením dění v oboru filmové a audiovizuální výchovy respektive filmové tvorby dětí a mládeže v daném roce. Postupuje se do ní ze zemských kol ve Dvoře Králové n. L. a Brna. Poslání přehlídky je přispět k rozvoji oboru formou porovnání umělecké úrovně filmů v celé ČR. Přehlídka si klade také za cíl popularizovat obor filmové a audiovizuální výchovy na půdě škol i ve všeobecném povědomí. Usilujeme o podporu pedagogů, kteří by se chtěli filmové výchově věnovat.

Celostátní kolo se odehraje i letos v Blansku v termínu 6.–7. června. Připravujeme rozsáhlý doprovodný program, který se snaží o přiblížení dramaturgie celé akce formátu filmového festivalu. Jádrem programu budou projekční bloky dětských a studentských prací.

Diváci se však mohou těšit také na zahajovací film: Císařova slavnice od Jiřího Trnky, který bude zpřístupněn díky vzdělávacímu projektu Cined.

Festival bude o den později zakončen další klasikou: restaurovanou verzí Cesty do pravěku od Karla Zemana.

Zlaté slunce doplní workshop experimentálního filmu, animační dílny pro veřejnost, ale také odborný seminář pro pedagogy, který představí možnosti další práce s Císařovým slavníkem ve výuce. V rámci semináře bude uveden také kontext celého filmově-výchovného projektu Cined, ze kterého mohou čerpat legálně dostupné filmy i pedagogické materiály učitelé po celé zemi online.

Pedagogové, kteří budou mít zájem o účast na odborném semináři Cined, ale také zájemci, kteří by chtěli na přehlídku dorazit jako diváci, se mohou hlásit na adrese: forejt@nipos.cz. Rádi vám pomůžeme zajistit ubytování v místě konání akce. Na viděnou v Blansku.

Kontakt: Jiří Forejt

KONTAKTY

NIPOS-ARTAMA, Centrum estetických aktivit dětí a mládeže, P. O. BOX 12 / Fügnerovo nám. 5, 120 21 Praha 2, www.artama.cz

Divadlo, přednes, dramatická výchova

ALENA CRHOVÁ, tel.: 221 507 968, 604 569 781, e-mail: crhova@nipos.cz

JAKUB HULÁK, tel.: 221 507 969, 778 702 490, e-mail: hulak@nipos.cz

IVA LUBINOVÁ, tel.: 221 507 970, 778 702 493, e-mail: lubinova@nipos.cz

JAROSLAV PROVAZNÍK, tel.: 221 507 967, 234 244 280-1,
e-mail: jaroslav.provaznik@damu.cz nebo std@drama.cz

GABRIELA ZELENÁ SITTOVÁ, tel.: 221 507 967, 774 166 041, e-mail: sittova@nipos.cz

Scénický tanec

JIRÍ LÖSSL, tel.: 221 507 966, 724 949 347, e-mail: lossl@nipos.cz,
www.scenicky-tanec.cz

KAROLÍNA BULÍNOVÁ, tel.: 221 507 966, e-mail: bulinova@nipos.cz

Taneční folklor

KATEŘINA ČERNÍČKOVÁ, tel.: 221 507 965, 778 702 392,
e-mail: cernickova@nipos.cz

Sborový zpěv

BARBORA HANSLIANOVÁ, tel.: 221 507 975, 774 058 219,
e-mail: hanslianova@nipos.cz

ZUZANA KACAFÍRKOVÁ, tel.: 221 507 975, 778 702 375,
e-mail: kacafirkova@nipos.cz

MICHAELA KRÁLOVÁ, tel.: 221 507 977, 778 702 491, e-mail: kralova@nipos.cz

JAN PIRNER, tel.: 221 507 975, 778 702 495, e-mail: pirner@nipos.cz

Výtvarné aktivity

JANA RANDÁKOVÁ, tel.: 221 507 971, 778 702 496, e-mail: randakova@nipos.cz

Filmová výchova

JIRÍ FOREJT, tel.: 778 702 498, 723 744 883, e-mail: forejt@nipos.cz